

ישיבה ותלמוד תורה כפר חב"ד (ע"ר)

מיסודו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק צוקלר"ה זי"ע מליובאוויטש
ובנשיאתו של כ"ק אדמו"ר נשיא זודנו

ב"ה

קבץ למוד

ליום הגדול והקדוש יו"ד שְׁבֵט

שבת
התקשרות

פְּתַח דְּבָר

ב"ה, ערב היום הקדוש יו"ד שבט ה'תשפ"א

תְּלִמִידִים יְקָרִים, חֵלְלֵי צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם

בַּתְּלִמּוּד תּוֹרָה שְׁלָנוּ, אָנוּ תְּמִיד כְּמוֹשֶׁפְּחָה אַחַת. אֲדָהּ
הַשְּׁבוּעָה, מוֹשֶׁפְּחַת הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה מִתְּאַחֲדַת בְּזִמְנוֹ הַמוֹשֶׁפְּחָתִי
בְּיוֹתֵר – לַיִל שֶׁבֶת, לְלִמּוּד מוֹשֶׁפֶת, נְגוּנֵי הַרְבֵּי וְסַפּוּרֵי חֲסִידִים.
יוֹם הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ יו"ד שֶׁבֶט, יְחוּדֵי בְּכָה שֶׁהַרְבֵּי בְּעֶצְמוֹ
כָּתַב עֲבוּרוֹ אֶת סֵדֵר הַיּוֹם – בְּצוּרָה מְפֹרָטֶת וּמְדֻקְדָּקֶת.

בְּיָמֵים כְּתֻקֻּנָם, כְּאֲשֶׁר חָל יוֹם יו"ד שֶׁבֶט בְּיָמֵי הַחֹל, אָנוּ
מְקַפִּידִים לְבַצֵּעַ בְּשִׁטַּח הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה אֶת כָּל הַנְּדָרֵשׁ עַל-פִּי
דְּבָרֵי הַרְבֵּי. אֲדָהּ גַּם הַשְּׁנָה, לְמֵרוֹת הַסֶּגֶר, נִתְאַחַד בְּ"שֶׁבֶת אַחִים
גַּם יַחַד", מִתּוֹךְ הַתְּקַשְׁרוֹת לְכְבוֹד-קְדֻשַׁת אֲדָמוֹ"ר גִּישָׁא דוֹרְנוּ.
וּמִי יִתֵּן וְאַחֲדוֹת נִפְלְאָה זוּ, תְּעוֹרֵר עָלֵינוּ רַחֲמִים מְכֻרָם
לְבִיאַת מוֹשִׁיחַ צְדָקָנוּ וְהַגְּאֻלָּה הָאַמְתִּית וְהַשְּׁלֵמָה תְּכַף וּמִיָּד.

צֹת הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה

תֵּכֵן הָעֲנִיָּיִם

- 4 סֵדֶר יוֹם הַהִלּוּלָא
- 9 פֶּרֶק כ"ז בְּאַגְרַת הַקֹּדֶשׁ
- 15 מְאָמֵר "בָּאתִי לְגַנִּי"
- 39 הַתְּקַשְׁרוֹת לְלֹא גְבוּל – שִׁיחַת קֹדֶשׁ
- 46 נְגוּנִים שֶׁהֶרְבֵּי לְמֹד
- 49 בְּרַבַּת הַמְּזוּזָן
- 54 סְפֹרִים לְיו"ד שְׁבַט
- 60 מוֹשְׁנֵיזוֹת – אוֹתֵיזוֹת הַשֵּׁם שֶׁל הַרְבֵּי הַרִי"צ נ"ע

{ סֵדֵר יוֹם הַהֵלּוּלָא }

ב"ה, ראש חודש שבט, ה'תשי"א

ברוקלין, ניו יורק.

אֵל אַנ"ש, תְּלִמְיָדֵי הַתְּמִימִים, אֵל הַמְּקַשְׁרִים אוֹ
הַשְּׂיָכִים אֵל כְּבוֹד-קִדְשֵׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי אֲדָמוֹ"ר
זְצוּקֵלֵה"ה נִבְג"מ זי"ע הַכ"מ, ה' עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ

שְׁלוֹם וּבְרָכָה!

בְּמַעֲנֵה עַל שְׂאֵלֵת רַבִּים אוֹדוֹת סֵדֵר מְפָרֵט בַּיּוֹם
הַעֲשִׂירִי בְּשֶׁבֶט הַבֵּא עֲלֵינוּ, הוּא יוֹם הַיֵּאֲרָצִיט שֶׁל
כְּבוֹד-קִדְשֵׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי אֲדָמוֹ"ר הַכ"מ, הַנְּנִי בְּזֶה
לְהַצִּיעַ:

בְּשַׁבַּת קִדְשׁ שֶׁלִּפְנֵי הַיֵּאֲרָצִיט יִשְׁתַּדְּלוּ לַעֲלוֹת לַתּוֹרָה.
אִם אֵין מִסְפָּר הַעֲלִיּוֹת מִסְפִּיק – יִקְרְאוּ בַּתּוֹרָה בַּחֲדָרִים
שׁוֹנִים, אֲבָל לֹא לְהוֹסִיף עַל מִסְפָּר הַקְּרוֹאִים.

ישתדלו שֶׁמִפְטִיר יְהִיָּה הַגָּדוֹל שֶׁבְּחִבּוֹנָה – בְּרָצוֹי רַב
הַמְּנֵן – אוֹ עַל פִּי הַגּוֹרֵל.

יִבְחָרוּ וְיָרִימוּ מִי שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְפָנַי הַתְּבָה בְּיוֹם הַיֶּאֱרָצִיט,
וְנִכּוֹן לְחֵלֶק שֶׁיִּתְפַּלֵּל אֶחָד עֶרְבִית, שְׁנֵי – שְׁחֲרִית,
שְׁלִישֵׁי – מְנַחָה, כְּדֵי לְזַכּוֹת בָּזֶה מְסָפֵר יוֹתֵר גָּדוֹל שֶׁל
אֲנִי"שׁ.

לְהַדְלִיק נֵר שֶׁיִּדְלַק כָּל הַמַּעַת לְעַת. אִם אֶפְשָׁר בְּקַל –
נֵר שֶׁל שְׁעוּה.

בְּשַׁעַת הַתְּפִלוֹת יִדְלִקוּ חֲמוּשָׁה נְרוֹת.

אֶחָד הַתְּפִלָּה (בְּבִקְרָה – אֶחָד אֲמִירַת תְּהִלִּים) יִלְמַד
(יְסִים) הַמִּתְפַּלֵּל לְפָנַי הַתְּבָה פָּרַק כ"ד דְּכָלִּים וּפָרַק ז'
דְּמִקְנֹאוֹת. אֶחָד-כָּךְ יֹאמֵר הַמְּשַׁנֶּה "רַבִּי חֲנַנְיָא בֶן
עֲקִישָׁא... וַיֹּאדִיר". בְּלַחֲשׁ – אֵיזָה שׁוֹרוֹת בְּתַנְיָא, קַדִּישׁ
דְּרַבְּנָן.

אֶחָד תְּפִלַּת עֶרְבִית – יִחְזְרוּ חֵלֶק מֵהַמְּאֹמֵר דְּיוֹם
הַהִסְתַּלְקוֹת (דְּבוֹר-הַמִּתְחִיל "בָּאתִי לְגַנִּי", גְּדַפְס
בְּקוֹנְטָרַס ע"ד) בְּעַל-פֶּה. וְאִם אֵין מִי שֶׁיִּחְזֹר בְּעַל-פֶּה

יְלַמְדוּהוּ בְּפָנִים. וְכֵן אַחֲרֵי תְּפִלַּת הַבֶּקֶר. וְלִסְיֵמוֹ אַחֲרֵי תְּפִלַּת מִנְחָה.

בַּבֶּקֶר, קֹדֶם הַתְּפִלָּה – פָּרָק תַּנְיָא. וְכֵן לְאַחֲרֵי תְּפִלַּת מִנְחָה.

בַּבֶּקֶר קֹדֶם הַתְּפִלָּה יָרִים כָּל אֶחָד תְּרוּמָה לְהַעֲנִיגִים הַשְּׂיָכִים לְנִשְׂיָאָנוּ, הוּא כְבוֹד-קְדוּשַׁת מוֹרֵי וְחָמֵי אֲדָמוֹ"ר הַכ"מ, בְּעֵד עֲצָמוֹ וּבְעֵד כָּל אֶחָד מִבְּנֵי-בֵיתוֹ שְׂיָחִיו, וְכֵן קֹדֶם תְּפִלַּת מִנְחָה.

לְאַחֲרֵי תְּפִלַּת הַבֶּקֶר וְחֻזְרָת הַדָּא"ח – יִקְרָא כָּל אֶחָד פְּדִיוֹן-נֶפֶשׁ (כְּמוֹבֵן בַּחֲגִירַת אֲבָגֵט). אֵלּוֹ שְׂזָכוּ לְהַכְנִס ל'יְחִידוֹת', אוֹ עַל-כֹּל-פָּנִים לְרְאוֹת אֶת פְּנֵי כְבוֹד-קְדוּשַׁת מוֹרֵי וְחָמֵי אֲדָמוֹ"ר הַכ"מ – יִצִּיר עֲצָמוֹ, בְּעֵת קְרִיאַת הַפ"ג, כְּאֵלּוֹ עוֹמֵד לְפָנָיו. לְהַנִּיחַ הַפ"ג אַחֲרֵי-כֵן בֵּין דְּפֵי מַאֲמָר, קוֹנְטָרַס וְכו' שֶׁל כְּבוֹד-קְדוּשַׁת מוֹרֵי וְחָמֵי אֲדָמוֹ"ר. וְלִשְׁלַח (אִם אֶפְשָׁרֵי – בּוֹ בִּיּוֹם) עַל-מְנַת לְקִרְאָתוֹ עַל הַצִּיּוֹן שְׁלוֹ.

בְּמִשְׁךְ הַמַּעֲת לְעֵת – לְלַמֵּד פְּרָקֵי הַמְּשָׁנִיּוֹת שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם.

בְּמִשְׁךְ הַמַּעַת לָעַת – לַעֲשׂוֹת הַתְּוַעְדוֹת.

לְקַבֵּעַ שְׁעָה בְּמִשְׁךְ הַמַּעַת לָעַת – לְבֹאֵר לְבְנֵי בֵּיתוֹ
שְׂיָחִיו אֹדוֹת כְּבוֹד-קִדְשָׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי אֲדָמוֹ"ר הַכ"מ
וְעִבְדוֹתָיו אֲשֶׁר עֲבַד בָּהּ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

בְּמִשְׁךְ הַמַּעַת לָעַת – לְבַקֵּר (אֵלֹהֵי הָרְאוּיִים לְזֶה) בְּבֵתִי
הַכְּנִסְיֹת וּבְבֵתִי הַמְדַרְשׁוֹת אֲשֶׁר בְּעִיר, לְחֹזֵר שָׁם
מִיִּמְרָא אוֹ פְתָגָם מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל כְּבוֹד-קִדְשָׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי
אֲדָמוֹ"ר הַכ"מ, לְבֹאֵר אֹדוֹת אֶהְבֵּת כָּל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹ,
לְהוֹדִיעַ וּלְהַסְבִּיר תַּקְנוֹתָיו עַל דְּבַר אֲמִירַת תְּהֵלִים,
לְמוֹד חֲמִישׁ עִם פְּרוּשׁ רַש"י – וּבְמִקּוֹמוֹת הַמְתַּאיִמִּים –
גַּם עַל-דְּבַר לְמוֹד הַתְּנָא כְּפִי שְׁחֵלְקוֹ לִימּוֹת הַשָּׁנָה. –
אִם בְּאִפְשָׁרִי לַעֲשׂוֹת כָּל הַנּוֹכַר-לְעֵיל מִתּוֹךְ הַתְּוַעְדוֹת.

בְּמִשְׁךְ הַמַּעַת לָעַת – לְבַקֵּר (הַמְּכַשְׂרִים לְזֶה) בְּמִקּוֹם
כְּנוּסֵי הַנְּעַר הַחֲרָדִי – וּלְהַשְׁתַּדֵּל, כְּכֹל הָאִפְשָׁרִי בְּדַרְכֵי
שָׁלוֹם, גַּם בְּמִקּוֹם כְּנוּסֵי הַנְּעַר שֶׁלָּעַת עֵתָה עֲדִין אֵינּוּ
חֲרָדִי – וּלְבֹאֵר לָהֶם אִיךָ שְׁחֵבָה יִתְּרָה נּוֹדַעַת לָהֶם תְּמִיד
מֵאֵת כְּבוֹד-קִדְשָׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי אֲדָמוֹ"ר הַכ"מ, לְבֹאֵר
לָהֶם אֵת אֲשֶׁר תָּבַע מֵהֶם וְהַתְּקִנָּה וְהַבְּטָחוֹן אֲשֶׁר בָּטַח

בָּהֶם, אֲשֶׁר סוּף סוּף יִמְלֵאוּ אֶת תַּפְקִידָם בְּהַחֲזֹקת
 הַיְהוּדוּת וְהַפְּצַת הַתּוֹרָה בְּכָל הַמְּרִיז הַחֹם וְהַחֲיוּת שֶׁהֵם
 מִסְגֵּלֶת הַנְּעִר.

מוֹבָן אֲשֶׁר, אִם זֶהוּ מֵתָאִים לְתַנְאֵי הַמְּקוֹם, יִמְשִׁיכוּ בְּכָל
 הַנְּזָכָר-לְעֵיל בְּיָמִים אֲשֶׁר אַחֲרֵי הַיָּאֲרָצִיט וּבַפְּרֵט בְּיוֹם
 הַשְּׁבֵת קָדָשׁ שְׁלֵאֲחֲרָיו.

וְהוּי יְחִישׁ בִּיאַת גּוֹאֲלֵנוּ וְ"הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שְׂכָנֵי עֶפְרָ",
 וּנְשִׂיאֵינוּ, הוּא כְּבוֹד-קְדֻשַׁת אֲדָמוֹ"ר מוֹרֵי וְחֲמֵי אֲדָמוֹ"ר
 הַכ"מ, בְּעַל הַהִלּוּלָא, בְּתוֹכָם יִשְׁמִיעֵנוּ נִפְלְאוֹת וַיִּנְהַלְנוּ
 בְּדֶרֶךְ הָעוֹלָה בֵּית אֶ-ל.

מִנַּחֵם מְעַנְדֵּל שְׁנֵיאוֹרְסָהוּן

אגרת הקדש – פרק כ"ז

מה שכתב ליושבי ארץ הקדש תבנה ותכוננו במהרה בימנו אמן
 לנחמם בכפלים לתושיה על פטירת הרב הגאון המפרסם איש
 אלקים קדוש, גר ישראל עמוד הימוני פטיש החזק, מורנו הרב
 מנחם מענדל נשמתו עדן:

חלק זה לומדים לפני תפלת שחרית:

אהובי אחי ורעי אשר כנפשי כו' ה' עליהם יחיו, חיים
 עד העולם וצאצאיהם אתם זרע אמת ברוכי ה' המה
 מעתה ועד עולם. אחרי דרישת שלומם כמשפט
 לאוהבי שמו, באתי לדבר על לב גדכאים הנאנחים
 והנאנקים ולנחמם בכפלים לתושיה, אשר שמעה אזני
 ותבן לה על מאמר רז"ל ד' "שבק חיים לכל חי" כי "צדיק
 באמונתו יחיה" וב"יראת ה' לחיים", וברשפי אש
 שלהבת אהבתו מחיים, לכל בהן חיי רוחו [נסח אחר:
 ונשמתו] כל ימי חלדו, ויהי בהעלות ה' רוחו ונשמתו
 אליו יאסף, ויעלה בעלוי אחר עלוי עד רום המעלות –
 שבק חיי רוחו, "פעלתו אשר עבד בה" לפנים בישראל,

פִּעֲלַת צַדִּיק לְחַיִּים לְכֹל חַי, הִיא נֶפֶשׁ כָּל חַי הַקְּשׁוּרָה
 בְּנִפְשׁוֹ בְּחֻבְלֵי עֲבוֹתוֹת אֶהְבֶּה רַבָּה וְאֶהֱבֵת עוֹלָם בַּל
 תִּמְוֹט לְנֶצַח, אֲשֶׁר מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים, לְדַבְּקָה בֵּה'
 חַיִּים – בַּעֲבוּדָתוֹ תִּדְבַּק נֶפְשׁוֹ, וְהִיְתָה צְרוּרָה בְּצִרוּר
 הַחַיִּים אֶת ה', בְּחַיֵּי רוּחַ אֶפְיֵנו אֲשֶׁר אָמְרָנוּ בְּצִלוֹ נַחֲיָה
 בְּגוֹיִם, אֲשֶׁר שָׁבַק לָנוּ, בְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בַחֲיִנַת
 הַתְּקַשְׁרוֹתוֹ בְּאַמֶּת, וְאֶהְבְּתוֹ אֶהֱבֵת אֶמֶת הַטְּהוֹרָה,
 מִקְרֵב אִישׁ וְלֵב עַמֶּק, כִּי "כַּמִּים הַפְּנִים וְכוּ", וְרוּחַ אִיְתִי
 רוּחַ וְאַמְשִׁיד רוּחַ, וְרוּחוֹ עוֹמֶדֶת בְּקַרְבֵּנוּ מִמָּשׁ, כִּי
 בְּרֵאוֹתוֹ יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה יָדָיו בְּקַרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ,
 אֲשֶׁר יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ, כְּאֲשֶׁר נִלְךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 הוֹרָנוּ מִדְּרָכָיו, וְנִלְכָה בְּאוֹרְחוֹתָיו נֶצַח סְלָה וְעַד. וְזֶהוּ
 שְׁפֵתוֹב בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ דְּצַדִּיקָא דְאַתְפַּטֵּר אֶשְׁתַּפַּח
 בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין יִתִּיר מִבְּחִיּוּהִי, דְּהִינְנוּ שְׁגָם בְּזֶה הָעוֹלָם
 הַמַּעֲשָׂה – "הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתֶם" – אֶשְׁתַּפַּח יִתִּיר, כִּי
 הַמַּעֲשָׂה (גְּדוּל) [גְּדוּל] וְהוֹלָה, גְּדוּלֵי גְדוּלִין, מִן "אוֹר זְרוּעַ
 לְצַדִּיק" בְּ"שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ ה'", הַמַּאִיר לְאַרְצָן וְחוֹצוֹת,
 וְגַם אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֶּה הַיּוֹם בְּלָנוּ חַיִּים בְּדֶרֶכָיו – "דֶּרֶךְ

הקדוש יקרא לה". זאת בעבודת ה' במלי דשמיא. ובמלי דעלמא בפרוש אתמר בזהר הקדוש, דצדיקיא מגנין על עלמא ובמיתתהון יתיר מבחייהון ואלמלא צלותא דצדיקיא בההוא עלמא לא אתקיים עלמא רגעא חדא. וכל הקרוב קרוב אל משפן ה' בחייו – קדם לברכה:

חלק זה לומדים לפני תפילת מנחה:

באור על הנ"ל:

איתא בזהר הקדוש, דצדיקא דאתפטר אשתכח בקלהו עלמין יתיר מבחיוהי כו'. וצריך להבין, תינח בעולמות עליונים אשתכח יתיר בעלותו שמה, אבל בעולם הזה איך אשתכח יתיר? ויש לומר, על דרך מה שקבלתי על מאמר חז"ל ד"שבק חיים לכל חי", כנודע שחיי הצדיק אינם חיים בשירים כי אם חיים רוחניים שיהם אמונה ויראה ואהבה, כי באמונה כתיב: "וצדיק באמונתו יחיה", וביראה כתיב: "ויראת ה' לחיים", ובאהבה כתיב: רודף "צדקה וחסד ומצא חיים", וחסד הוא אהבה. ושלשה מדות אלו הם בכל עולם ועולם עד

רום המעלות, הכל לפי ערך בחינת מעלות העולמות זה על זה בדרך עלה ועלול, פנודע. והנה, בהיות הצדיק חי על פני האדמה, היו שלשה מדות אלו בתוך כלי ולבוש שלהם בבחינת מקום גשמי, שהיא בחינת נפש הקשורה בגופו, וכל תלמידיו אינם מקבלים רק הארת מדות אלו וזיון, המאיר חוץ לכלי זה על ידי דבוריו ומחשבותיו הקדושים. ולכן אמרו רז"ל שאין אדם עומד על דעת רבו וכו'. אבל לאחר פטירתו, לפי שמתפרדים בחינת הנפש שנשארה בקבר מבחינת הרוח שגגן עדן, שהן שלש מדות הללו, לפיכך יכול כל הקרוב אליו לקבל חלק מבחינת רוחו שגגן עדן, הואיל ואינה בתוך כלי ולא בבחינת מקום, גשמי פנודע מאמר רז"ל על יעקב אבינו עליו השלום שנגנס עמו גן עדן, וכן כתב בספר עשרה מאמרות שאור גן עדן מתפשט סביב כל אדם, ונרשמים באור זה כל מחשבותיו ודבוריו הטובים בתורה ועבודת ה' (וכן להפך חס ושלום נרשמים באור המתפשט מגיהנם סביב כל אדם). הלכה, נקל מאד לתלמידיו לקבל חלקם מבחינת

רוח רבם העצמיית, שהם אמונתו ויראתו ואהבתו אשר
עבד בהם את ה', ולא זיום בלבד המאיר חוץ לפלי, לפי
שפחינת רוחו העצמית מתעלה בעלוי אחר עלוי,
להכליל בבחינת נשמתו שבגן עדן העליון שבעולמות
העליונים, ונודע שכל דבר שבקדשה אינו נעקר לגמרי
מכל וכל ממקומו ומדרגתו הראשונה, גם לאחר
שנתעלה למעלה למעלה, ובחינה זו הראשונה
שנשארה למטה בגן עדן התחתון במקומו ומדרגתו
הראשונה, היא המתפשטת בתלמידיו, כל אחד כפי
בחינת התקשרותו וקרבתו אליו בחייו ובמותו, באהבה
רבה, כי המשכת כל רוחניות אינה אלא על ידי אהבה
רבה, כמו שכתוב בזהר הקדוש דרוח דרעותא דלבא
אמשיך רוח מלעילא, רק אם יפון לקראת אלהיו בהכנה
רבה ויגיעה עצומה לקבל שלש מדות הללו בדרך
שהורהו רבו וכמאמר רז"ל: יגיעת ומצאת – תאמין.
והנה, יש עוד בחינת הארה לתלמידיו, רק שאינה
מתלבשת בתוך מחם ממש הראשונה, רק מאירה
עליהם מלמעלה, והיא מעלית רוחו ונשמתו למקור

חָצְבוּ, דְהִיְנוּ ל"חֻקַּל תְּפוּחֵי קַדִּישִׁין", וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה
 שֵׁם יְחִוּד, עַל יְדֵי הַעֲלָאת "מִיָּן נוֹקְבִין" מִכָּל מַעֲשֵׂיו
 וְתוֹרָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ אֲשֶׁר עָבַד כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְנִזְרְעוּ ב"חֻקַּל
 תְּפוּחֵי קַדִּישִׁין" אֹרֹת עֲלִיּוֹנִים מְאֹד, לְעַמַּת תְּחִתּוֹנִים
 אֲשֶׁר הֵם תּוֹרָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ. וְהָאֵרֶת אֹרֹת עֲלִיּוֹנִים אֵלוֹ
 מְאִירָה עַל כָּל תְּלַמִּידָיו, שֶׁנַּעֲשׂוּ עוֹבְדֵי ה' עַל יְדֵי תּוֹרָתוֹ
 וְעִבּוּדָתוֹ. וְהָאֵרֶת זֹ שֶׁעֲלִיהֶם מְלַמְעֵלָה, מְכַנְסֵת בְּלִבָּם
 הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכָל הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים
 הַנּוֹלָדִים מִהָאֵרֶת זֹ שֶׁמְאִירָה מֵאֹרֹת הַזְּרוּעִים בְּשִׁדָּה
 הַנּוֹזֵק לְעִיל – נִקְרָא "גְּדוּלֵי גְּדוּלִין". וְהָאֵרֶת זֹ הִיא
 בְּהַעֲלֵם וְהַסְתֵּר גְּדוּל, כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ הַמְאִיר לְכּוֹכְבִים
 מִתַּחַת לְאָרֶץ כְּדֹאֵתָא ב'תְּקוּנִים' עַל מִשָּׁה רַבְּנֵנוּ עָלִיו
 הַשְּׁלוּם, שֶׁאֲחַר פְּטִירָתוֹ מִתְּפַשְׁטַת הָאֵרֶתוֹ בְּכָל דְּרָא
 וְדָרָא לְשִׁשִׁים רַבּוּא נְשָׁמוֹת, כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ הַמְאִיר מִתַּחַת
 לְאָרֶץ לְשִׁשִׁים רַבּוּא כּוֹכְבִים:

מֵאָמַר "בְּאֵתִי לְגַנִּי"

בס"ד*, שבת פרשת בא יו"ד שבט, ה'תש"י

יֵאֲרִצִּיט כְּבוֹד אִמּוֹ זְקֻנָתוֹ הַרְבֵּנִית הַצְדֻקְנִית מֵרַת רַבָּה
נִשְׁמָתָהּ עֵדוֹן זְכוּתָהּ יַגֵּן עָלֵינוּ

אזת א

"בְּאֵתִי לְגַנִּי אַחוֹתִי כָלָה", וְאֵיתָא בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (בְּמִקּוּמוֹ) "לֵגֹן אֵין כְּתִיב כָּאֵן אֶלָּא לְגַנִּי, לְגַנּוּנִי, לְמִקּוּם שְׁהִיָּה עֶקְרִי בַּתְּחִלָּה", דְּעֶקֶר שְׂכִינָה בַּתְּחִתּוֹנִים הִיָּתָה, וְעַל יְדֵי חֲטָא עֵץ הַדַּעַת נִסְתַּלְקָה הַשְּׂכִינָה מֵאַרְצָא לְרַקִּיעַ, וְעַל יְדֵי חֲטָא קִזְּזָא וְאַנּוּשׁ נִסְתַּלְקָה הַשְּׂכִינָה מֵרַקִּיעַ א' לְב' וְג', וְאַחַר כֵּן בְּדוֹר הַמַּבּוּל נִסְתַּלְקָה מֵרַקִּיעַ ג' לְד', וְכֵדֵאִיתָא בְּמִדְרַשׁ רַבָּה עַל הַפָּסוּק "וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹל הַיְוֹנִי אֲלֻקִּים מִתְּהִלָּה בְּגֹן – אָמַר רַבִּי אַבְיָא, מִהִלָּה אֵין כְּתִיב כָּאֵן אֶלָּא מִתְּהִלָּה, קַפִּיץ וְאַזִּיל קַפִּיץ וְאַזִּיל", וְאַחַר כֵּן עֲמָדוֹ שְׁבַע צַדִּיקִים וְהוֹרִידוּ אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, אֲבָרְהָם זָכָה וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה מֵרַקִּיעַ ז' ל'ו', וַיִּצְחַק מו' לָה', עַד כִּי מָשָׂה שְׁהוּא הַשְּׂבִיעִי (וְכָל הַשְּׂבִיעִין חֲבִיבִין) הוֹרִידוּ לְמַטָּה בְּאַרְצָא. וְעֶקֶר גְּלוּי אֲלֻקֹּת הָיָה

בבית המקדש, דכתיב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד, וזהו "צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה", דצדיקים יירשו ארץ שהוא גן עדן, מפני מה, לפי שהם משכנים (הינו ממשכים) בחינת שוכן עד מרום וקדוש, שיהיה בגלוי למטה. וזהו "באתי לגני לגנוני, למקום שהיה עקרו בתחלה", דעקר שכנה בתחתונים היתה. והענין הוא, דהנה תכלית הפונה בבריאת והתהוות העולמות, דנתאווה הקדוש-ברוך-הוא להיות לו יתברך דירה בתחתונים, שיהיה גלוי אלקות למטה על ידי עבודת האדם, על ידי אתפפיא ואתהפכא, דנשמה תרד למטה להתלבש בגוף ונפש הבהמית, והם יעלימו ויסתירו על אור הנשמה, ובכל זה תפעל הנשמה ברור וזפוד הגוף ונפש הבהמית, וגם חלקו בעולם. וזהו "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחד, והוא על ידי העבודה בעבודת הברורים בבחינת אתפפיא ואתהפכא, וכמאמר "כד אתפפיא סטרא אחרא אסתלק יקרא דקודשא בריך הוא בכולהו עלמין". והנה מה שאומר "בכולהו עלמין", הפונה על

מדרגת האור דהוא בכולהו עלמין בשוה, והינו אור הסובב כל עלמין שמאיר בכל העולמות בשוה, דבעולמות הרי יש חלוקי מדרגות, דאינו דומה עולמות עליונים לעולמות תחתונים, דבעולמות העליונים מאיר האור בגלוי, ובעולמות התחתונים האור אינו מאיר בגלוי כל-כך, ויש שהאור בא בבחינת העלם והסתר, ויש בזה חלוקי מדרגות, וכמו שכתוב "אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים", ואיתא במדרש "נטה ימינו וברא שמים, ונטה שמאלו וברא ארץ", וידוע דיד ימין מורה על האור והגלוי יותר, וזהו "וימיני טפחה שמים", ד"שמים" הפונה עולמות העליונים – שם הגלוי בבחינת ימין שהוא גלוי האור, והאור עצמו הוא בבחינת גלוי, ו"ארץ" הפונה עולמות התחתונים, הם מבחינת שמאל שאין האור בגלוי כל-כך, וגם האור עצמו בא בבחינת העלם והסתר, כידוע ההפך בד' עולמות, דכתיב "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו", שהם ד' עולמות – אצילות בריאה יצירה עשיה – בזה האור אינו כמו שהוא באצילות, כמו שהוא בבריאה יצירה עשיה, דאצילות הוא בבחינת גלוי

ההעלם, ואצילות מלשון אצלו וסמוך, וכן פרוש אצילות מלשון הצלה והפרשה, דאצילות עם היותו בבחינת עולם, אבל בכללותו הוא בכלל עולמות האין סוף, מה שאין בן בריאה שהוא התחלת המציאות בבחינת יש מאין. וזהו "כל הנקרא בשמי ולכבודי", דשמי וכבודי הוא המיוחד בי עדין, שקאי על עולם האצילות שהוא עולם היחוד וההתכללות, שהאור שם בתכלית הגלוי, דאינו דומה כלל לקמו שהוא בעולמות בריאה יצירה עשיה, ובבריאה יצירה עשיה עצמן יש חלוקי מדרגות בהגלוי אורות כמו שהוא בעולם הבריאה ועולם היצירה ועשיה. אמנם כל זה הוא בהאור שפא להחיות את העולמות בבחינת ממלא כל עלמין, אבל בהאור שהוא למעלה משיכות אל העולמות, והוא בחינת אור הסובב כל עלמין, שפא בבחינת סובב ומקיף לעולמות, הרי מאיר בכל העולמות בשוה, וזהו "בכולהו עלמין", והינו שאור זה הנה אפן המשכתו הוא בכל העולמות בשוה. אמנם בכדי להמשיך אור זה בכולהו עלמין, הוא על ידי העבודה בעבודת הבורים בבחינת אתפפיא ואתהפכא דוקא. וזהו "כד אתפפיא סטרא

אחרא", כַּאֲשֶׁר פּוֹעֵל בְּעִבּוּדְתּוֹ לְהִיּוֹת אֶתְּפָאִי סְטְרָא
 אַחְרָא וְאֶתְּהֶפְכָּא חֲשׂוּכָא לְנִהוּרָא, הִנֵּה יִתְרוֹן הָאוֹר הוּא
 מִהַחֲשֵׁךְ דְּיֻקָּא, וְהִינּוּ דְכֹאֲשֶׁר הַחֲשֵׁךְ נִהַפֵּךְ לְאוֹר, הִנֵּה
 נַעֲשֶׂה יִתְרוֹן הָאוֹר, שְׂהָאוֹר מְאִיר בְּגִלּוּי עַד אֲשֶׁר יֵאִיר
 לְמַטָּה מִמֶּשׁ, וְהִינּוּ שְׁנַמְשֵׁךְ הָאוֹר בְּאִפְן כְּזֶה, אֲשֶׁר אִפְן
 הַמְּשַׁכְּתוֹ הוּא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשׂוּהָ. וְזֶהוּ "כִּד אֶתְּפָאִי
 סְטְרָא אַחְרָא אֶסְתַּלַּק יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּכוּלָּהּ
 עַלְמִין", בְּחִינַת הָאוֹר, שְׁנַמְשֵׁךְ אוֹר הַסּוּבָב כָּל עַלְמִין
 שְׂאִפְן הַמְּשַׁכְּתוֹ בְּבְחִינַת סוּבָב וּמְקִיף בְּכָל הָעוֹלָמוֹת
 בְּשׂוּהָ, וְאִם כֵּן מְאִיר גַּם לְמַטָּה כְּמוֹ שֶׁפְּתַבְּנוּ לְמַעְלָה.
 וְזֶהוּ "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם", בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד, עַל יְדֵי הָעִבּוּדָה דְּבְחִינַת אֶתְּפָאִי וְאֶתְּהֶפְכָּא
 חֲשׂוּכָא לְנִהוּרָא, הִנֵּה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה יִתְרוֹן הָאוֹר,
 דְּאֶסְתַּלַּק יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּכוּלָּהּ עַלְמִין,
 שְׂמְאִיר וּמְתַגַּלָּה אוֹר הַסּוּבָב.

קצור. עַקֵּר שְׂכִינָה בְּתַחְתּוֹנִים. יְבָאֵר דְּכֹנֶנֶת בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת
 שְׂיִהְיֶה דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים, וְנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי אֶתְּפָאִי וְאֶתְּהֶפְכָּא,
 שְׂמְמַשִּׁיךְ אוֹר הַסּוּבָב, שְׂזֶהוּ בְּכוּלָּהּ עַלְמִין בְּשׂוּהָ.

אותב

וְהִנֵּה זֹאת הֵיטָה הָעֲבוּדָה בְּמִשְׁכַּן וּמִקֹּדֶשׁ בְּעֲבוּדַת הַבְּרוּרִים, דְּבַחֲנִית אֶת־כַּפֵּי־הַמִּבְיָא וּמַעֲלָה לְבַחֲנִית אֶת־הַפָּכָא חֲשׂוּכָא לְנִהוּרָא, וְלִכְּן אַחַת הָעֲבוּדוֹת שְׁהִיָּה בְּמִקֹּדֶשׁ הוּא מַעֲיִן עֲבוּדַת הַקְּרָבָנוֹת, שֶׁהוּא עֲבוּדָה רוּחָנִית שְׁבִנְפֶּשׁ, וְזֶהוּ עֲנֵן הַשְּׂתַתְּפוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּים בְּעֲבוּדַתְם וְשִׁירָם וְזִמְרָם בְּעַת הַבָּאָת הַקְּרָבָן, שְׁזֶהוּ עֲבוּדָה רוּחָנִית. וְעֲנֵן עֲבוּדַת הַקְּרָבָן בְּעֲבוּדָה בְּנִפְשׁ הָאָדָם הוּא, דְּכָתִיב "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַהוֹי', מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבֶּקֶר וּמִן כּוֹ', דְּלִכְאוּרָה יִקְשֶׁה דָּאִם הֵיטָה בְּוָנְתוֹ בְּזֶה רַק לְבָאָר מִשְׁפָּטִי הַקְּרָבָן הִנֵּה לִיָּה לְמִימַר אָדָם מִכֶּם כִּי יִקְרִיב קָרְבָן לַהוֹי' הִנֵּה כֵּךְ וְכֵךְ יִהְיֶה מִשְׁפָּט הוֹבָאָת הַקְּרָבָן וְהַלְכוּתוֹ וּמִפְּנֵי מָה אֹמֵר "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם" וְכוּ'. אֵלָּא יְדוּעַ הַפְּוָנָה בְּזֶה הוּא שְׂבָא גַם לְבָאָר פְּלָלוֹת עֲנֵן הַקְּרָבָנוֹת בְּעֲבוּדָה בְּנִפְשׁ הָאָדָם, וְזֶהוּ "אָדָם כִּי יִקְרִיב", הָאָדָם כְּאֲשֶׁר יִתְקַרֵּב לְאַלְקוֹת, הִנֵּה מִכֶּם הוּא קָרְבָן לַהוֹי', מִכֶּם וּבְכֶם תִּלְוִי הַדְּבָר לַהֲיֹוֹת קָרְבָן לַהוֹי', הִנֵּנוּ לַהֲיֹוֹת קְרוֹב אֶל הוֹי', דְּיְדוּעַ דְּקְרָבָנוֹת

הם ענין קרוב הפחות והחוששים, ובא בזה לבאר, דכאשר בא להתקרב לאלקות, הוא "מכם", והינו שיתלוי הדבר בכם, דאל יאמר אדם איך אתקרב אל אלקות, ובפרט כאשר יודע מהותו העצמי שהוא בשפלות ומלכלך בכמה ענינים לא טובים, ואם כן הוא בתכלית הרחוק מאלקות ואיך אתקרב לאלקות, ועל זה הוא אומר מכם, בכם הדבר תלוי, דכל אחד ואחד מישראל יכול לאמר מתי וגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב, ואין בזה הגבלות כלל, ואין שום דבר המונע ומעכב חלילה, לעלות ולהגיע ולהתקרב לאלקות, ואין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניא עם בריותיו, ומתגלה ומאיר בכל אחד ואחד לפי כחו ויכלתו, כדאיתא במדרש רבה "וכשאני מבקש אני מבקש לפי פחי אלא לפי פחן", לפי הפח של כל אחד ואחד, דעל ידי זה הנה בכח כל אחד ואחד לעלות ולהגיע למדרגה היותר נעלית. וזהו "אדם כי יקריב" דבכדי שהאדם יתקרב לאלקות הוא "מכם", שבעם הדבר תלוי, והינו "מכם קרבן להו'", דמכם תקריבו את הקרבן להו', דאין הפונה רק הקרבן של הפהמה בלבד,

כִּי אִם מִכֶּם מִמֶּשׁ, וְהוּא "מִן הַבְּהֵמָה", הַבְּהֵמָה שֶׁבְּלִבּוֹ
 שָׁל אָדָם, שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית. "מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן",
 הֵן הֵמָּה הַפְּרָטִי מְדֻרְגּוֹת דִּישָׁנִים בְּנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית, וְכִידוּעַ
 הַעֲנָנִים בְּזֶה, דָּאִינוּ דוֹמָה הָאֶפְנֵי הַבְּרוּרִים בְּכָל אֶחָד
 וְאֶחָד, דִּישָׁנוּ שֶׁהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית שָׁלוֹ הוּא שׁוֹר נֶגַח וּבַעַל
 מִדּוֹת גְּסוֹת בְּיוֹתֵר, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא צֹאן שֶׁהוּא בְּהֵמָה דְקָה,
 אִף שָׁגַם זֶה בְּכָלֵל בְּהֵמָה, אֲבָל הוּא בְּדַקּוֹת עַל כָּל פְּנִיִּים
 (וְכַמְבָּאָר בְּאֲרִיכוֹת בְּקוּנְטָרַס הַתְּפִלָּה, תר"ס), וְזֶהוּ
 שֶׁאֹמֵר אֲשֶׁר "תִּקְרִיבוּ אֶת קֶרְבְּנְכֶם". וְהִנֵּה בְּהַקְרָפֶן
 הַגִּשְׁמִי הוּא שְׁמֵבִיאִין בְּהֵמָה גִּשְׁמִית עַל גְּבִי הַמְּזֻבַּח,
 וְהִיָּה הָאֵשׁ שְׁלֹמְעָלָה, וְכִדְאִיתָא בְּיוֹמָא (כֹּא עֲמוּד ב)
 רְבוּצָה כְּאֲרִי (גְּחֻלַּת שְׁנַפְלָה מִן הַשָּׁמַיִם בִּימֵי שְׁלֹמֹה
 וְהִתְהַ עַל הַמְּזֻבַּח, רש"י), וּבִזְהַר אִיתָא אֲרִיָּה דְאֶכְל
 קוּרְבָּנִין, הִנֵּה כְּמוֹ כֵּן הוּא בְּעִבּוּדָה בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם, הֲרִי יֵשׁ
 אֵשׁ שְׁלֹמְעָלָה, וְהוּא הַרְשָׁפִי אֵשׁ שֶׁבְּנֶפֶשׁ הָאֱלֹקִית,
 וְכַמְאָמַר רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת יָהּ", וְאִיתָא
 בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (הוֹבָא בִּילְקוּט) כֹּאֵשׁ שְׁלֹמְעָלָה, שְׁאִין
 הָאֵשׁ מְכַבֶּה לַפִּיִּים וְאִין הַפִּיִּים מְכַבִּין לָאֵשׁ, וְהִינוּ שֶׁבְּטָבַע
 הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית הֲרִי יֵשׁ בּוֹ רְשָׁפִי אֵשׁ הָאֵהָבָה לְאֱלֹקוֹת,

והוא בְּדַגְמָא אַשׁ שְׁלִמְעָלָה שְׁאִין הַמִּים מְכַבִּין אוֹתוֹ, וְהַמִּים הֵם מִים רַבִּים בְּרַבּוּי הַטְּרָדוֹת בְּטְרַדַת הַפְּרִנְסָה וּבְלְבוּלִים שׁוֹנִים בְּטְרָדוֹת שׁוֹנוֹת הַמְּבַלְבְּלִים בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, וּבְכָל זֶה הִנֵּה גַם הַנְּהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ, לְפִי דְרָשְׁפִי אַשׁ הָאֵהָבָה שְׁפִנְפֵּשׁ הָאֱלֹקִית הוּא בְּדַגְמַת אַשׁ שְׁלִמְעָלָה דְאִין הַמִּים מְכַבִּין אוֹתָהּ, וּבְזֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת הַהֶקְרָבָה שֶׁל הַנְּפֵשׁ הַבְּהֵמִית, שְׁגַם הוּא יִהְיֶה לוֹ אֵהָבָה לְאֱלֹקוֹת, וְכִמּוֹ שְׁכַתּוּב "וְאֵהָבֶת אֶת הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ", וְאָמְרוּ רַז"ל "בְּשֵׁנֵי יְצָרֶיךָ", דְּגַם הַנְּפֵשׁ הַבְּהֵמִית יִהְיֶה לוֹ אֵהָבָה לְאֱלֹקוֹת, דְּזֶה בָּא עַל יְדֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת הַנְּפֵשׁ הָאֱלֹקִית בְּנְפֵשׁ הַבְּהֵמִית, דְּתַחֲלָה הָרִי הַנְּפֵשׁ הַבְּהֵמִית אִין לוֹ שׁוּם יְדִיעָה וְהֶרְגֵּשׁ בְּעֵנְיֵי אֱלֹקוֹת כְּלָל, אֲמָנָם עַל יְדֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת הַנְּפֵשׁ הָאֱלֹקִית וּמִתְבּוֹנֵן בְּהַתְּבּוֹנְנוֹת אֱלֹקֵי דְּגַם הַנְּפֵשׁ הַבְּהֵמִית יְכוּל לְהַשִּׁיגוֹ, הִנֵּה עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַתְּקַרְבוֹת הַנְּפֵשׁ הַבְּהֵמִית (וְכִמּוֹ שְׁמִבְאָר בְּמָקוֹם אַחַר שְׁנַעֲשֶׂה חֻקִּיקָה כְּלָלִית בְּהַנְּפֵשׁ הַבְּהֵמִית דְּאֱלֹקוֹת הוּא גַם כֵּן דְּבַר הַמּוֹבֵן וְהַמְּשׁוּג כּו'), הִנֵּה אַחַר כֵּן הוּא "רַב תְּבוּאוֹת בְּכַח שׁוֹר", שְׁמַתְהַפֵּד מִבְּהֵמִיּוֹתוֹ וְעוֹלָה וְנִכְלָל בְּרָשְׁפֵי אַשׁ הַתְּשׁוּקָה שְׁפִנְפֵּשׁ

האֱלֹקִית. וְכִמוֹ שֶׁעַל יְדֵי קִרְבָּן הַגִּשְׁמִי הָרִי מִתְבָּרַר הַנִּיצוּצֵי דוֹמָם צוֹמַח חַי, הֵנָּה כְּמוֹ כּוֹן עַל יְדֵי הַהִקְרָבָה בְּרוּחַנִיּוֹת הָרִי מִתְבָּרַר וּמִתְהַפֵּךְ הַחֲשׂוֹכָא דְנִפְשׁ הַבְּהֵמִית לְנִהוּרָא. וְזֶהוּ "וַעֲשׂוּ לִי מִקִּדְשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם", דְּבִתּוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָרִי עַל יְדֵי עֲבוּדָתוֹ בְּבַחֲנֵת אֶתְכַפְּיָא, וְהַעֲקֵר הַמְּבִיא לְיָדֵי אֶתְהַפְּכָא כו', הֵנָּה כִּד אֶתְכַפְּיָא סִטְרָא אַחֲרָא אֶסְתַּלַּק יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּכוּלְהוּ עֲלָמִין, בְּחֵינֵת הָאֹר וְהַגְלוּי, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין כו'.

קצור. יבאר ענין הקרִבנות בעבודה ד"אדם פי יקריב" צריך להיות "מכם קרבן". אש שלמעלה ואש מלמטה, אהבה דנפש האלקית ודנפש הבהמית, אהבה דנפש הבהמית באה על ידי התלבשות נפש האלקית בנפש הבהמית.

אות ג

ובזה יובן מה שהמשכן הנה מעצי שטים דוקא, דלהיות שעקר העבודה במשכן ומקדש הוא לאתהפכא חשוכא לנהורא, שזהו ענין עבודת הקרבנות פנ"ל (ובפרט מעשה הקטרת), ועל ידי העבודה

שֶׁבַּמְקַדְּשׁ הִנֵּה עַל יְדֵי זֶה הָאִיר גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּעוֹלָם, וְלִכְּנֵה הִנֵּה מְעַצֵּי שְׁטִימִים, דְּהִנֵּה שְׁטָה פְּרוּשָׁה נְטִיחָה, דְּהִנֵּנוּ שְׁיִישׁ דְּבַר שֶׁהוּא אֲמָצְעִי, וְהַהֲטִיחָה לְאִיזָה צַד, לְמַעַלָּה אוֹ לְמַטָּה, נִקְרְאת שְׁטָה, וְכֵן פְּרוּשׁ שְׁטוֹת, דְּשְׁטוֹת הוּא הַהֲטִיחָה מִהִדְיָעָה וְהַחֲכָמָה, דִּידְיָעָה וְהַשְׁגָּה הוּא דְּרָךְ הַמְצוּעֵ, וְהַהֲטִיחָה מִזָּה נִקְרָא שְׁטוֹת. וְהִנֵּה יֵשׁ שְׁטוֹת דְּלַעֲמַת זֶה וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב "כִּי תִשְׁטָה אִשְׁתּוֹ", וּפְרָשׁ רַש"י תַּט מוֹדְרָכִי הַצְּנִיעוּת, וְכִתִּיב "וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשְׁטִימִים", שֶׁהוּא עֲנִין הַשְׁטוֹת דְּלַעֲמַת זֶה וְכִמּוֹ אִמְרַ רַז"ל "אִין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוֹת", וְרוּחַ הַזֶּה מְכַסֶּה עַל הָאֲמִת, וְרוּחַ שְׁטוֹת הוּא רוּחַ הַקְּלָפָה וְסִטְרָא אַחֲרָא, וְנִקְרָא "שְׁטוֹת" עַל דְּרָךְ מְלָךְ זָקֵן וְכִסִּיל, וְהֵם הַמְּכַסִּים עַל הָאוֹר וְהַגְּלוּי, דְּאֱלֻקוֹת הוּא אֲמִת וְחַיִּים, וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב "וְהוֹי' אֱלֻקִּים אֲמִת הוּא אֱלֻקִּים חַיִּים", וְהַרוּחַ שְׁטוֹת מְכַסֶּה עַל הָאֲמִת וְהַחַיִּית אֱלֻקִּית, וְלִכְּנֵה נִקְרָא בְּשֵׁם "קְלָפָה", וְכִמּוֹ הַקְּלָפָה הַמְּכַסֶּה עַל הַפְּרִי, כֵּן הַרוּחַ שְׁטוֹת מְכַסֶּה מַעֲלִים וּמְסַתִּיר עַל הָאוֹר דְּגְלוּי אֱלֻקוֹת. וְזֶהוּ הַסְּפָה מִה שְׁאֵפְשֵׁר אֲשֶׁר הָאָדָם יָכוֹל לְהִיזֵת חֶסֶד-וְשְׁלוֹם עוֹבֵר עֲבָרָה, דְּלִכְתָּוְרָה

אִיךָ אֶפְשֶׁר הַדְּבָר אֲשֶׁר יְבוֹא הָאָדָם לְיַדֵּי עֲבָרָה, וְהוּא רַק
 לְפִי שְׂאִינוֹ מְרַגֵּישׁ שְׂבִיזָה הוּא נִפְרָד מֵאַלְקוּת, וְנִדְמָה לוֹ
 אֲשֶׁר עוֹדְנוּ בִּיְהוּדוּתוֹ, וְאִם יוֹדֵעַ אֶת הָאֱמֶת כְּמוֹ שֶׁהוּא,
 שְׁעַל יְדֵי הַחֲטָא וְעוֹן נַעֲשֶׂה נִפְרָד מֵאַלְקוּת, הֲרִי לֹא הָיָה
 עוֹשֶׂה אֶת דְּבַר הָעֲבָרָה רַחֲמָנָא-לְצַלָּן בְּשׁוּם אִפּוֹ, לְפִי
 שְׂבִטְבַּע כָּל יִשְׂרָאֵל שְׂאִינוֹ רוֹצֶה בְּשׁוּם אִפּוֹ, וְאִינוֹ יְכוֹל
 כָּלֵל לְהֵיוֹת נִפְרָד מֵאַלְקוּת, וְהִרְאִיָּה דְכֹאֲשֶׁר בָּא לְיַדֵּי
 נִסְיוֹן וְכוּפִין אוֹתוֹ חֶסֶם-וְשְׁלוֹם עַל עֲגִין שֶׁל כְּפִירָה, דָּאז
 אִי אֶפְשֶׁר לְטַעוֹת וְלַחֲשֵׁב שְׂאִינוֹ נַעֲשֶׂה נִפְרָד מֵאַלְקוּת,
 הֲרִי הוּא מִשְׁלִיךְ חַיִּיו מִנְּגִיד, וּמִקַּבֵּל עָלָיו כָּל הַמִּינֵי יְסוּרִין
 חֶסֶם-וְשְׁלוֹם וּמוֹסַר נִפְשׁוֹ עַל קִדְשַׁת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן
 נִרְאֶה בְּמוֹחַשׁ מִמֶּשׁ גַּם אֶפְלוּ בַּדְּרָגוֹת הַפְּחוּתוֹת בְּקַל
 שְׂבִיבְקָלִים וּפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל דְּעֵלוּלִים לְמוֹסַר נִפְשָׁם עַל
 קִדְשַׁת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לְפִי דָּאז הֲרִי יוֹדֵעַ וּמְרַגֵּישׁ בְּנִפְשׁוֹ,
 וְאִינוֹ רוֹצֶה חֶסֶם-וְשְׁלוֹם לְהִפְרֵד מֵאַלְקֵי יִשְׂרָאֵל, דְּכֻזָּה
 לְהֵיוֹת חֶסֶם-וְשְׁלוֹם וְחֶסֶם-וְחֵלִילָה נִפְרָד מֵאַלְקֵי יִשְׂרָאֵל
 אִין בִּיכְלַת שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲבָל בְּשִׂאֲרֵי דְבָרִים, הִינוּ
 בְּשִׂאֲרֵי עֲבָרוֹת רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, הֲרִי אִינוֹ יוֹדֵעַ וְאִינוֹ
 מְרַגֵּישׁ שְׂנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה נִפְרָד מֵאַחַדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ,

ונדמה לו כי הוא עוד ביהדותו כאשר היה, וזה בא
 מהרוח שטות דסטרא-אחרא שמכסה על האור והגלוי
 שלא ירגש בו, פרוש דהרוח שטות גורם לו להאדם
 העדר ההרגש, והינו שתקף החמדה בתאוה והחמימות
 הנפש הבהמית גורם לו הקרירות והעדר ההרגש
 בענינים הרוחניים, פרוש דיא צוגעבונדקייט און
 צעקאכטקייט אין עניני חמדה ותאוה ברתיעה, זה
 מקרר ההרגש (דעם דערהער און געפיל) בענינים
 הרוחניים, ער איז אזוי פיל איבערגעגעבען בעניני
 תאוותיו ורצונותיו החמריים והגשמיים אז דער
 רוחנית'דיקער הרגש איז בא אים בתכלית ההעלם
 וההסתר, והינו שנעשה בלתי מרגיש כלל, ואינו מרגיש
 להנעם והערבות והטוב והעלוי בקיום המצוות, וכן אינו
 מרגיש הפחיתות ברחוקו מאלקות שנעשה על ידי
 חטא ועון, ובדרך כלל הוא כסוי הנפש שמכסה על
 הנפש האלקית, דהנה הנפש האלקית הוא אלקות
 בעצם מהותו, ובפרט הניצוץ שבו (הוא הניצוץ פרטי
 השייך אל גופו הפרטי כו'), שעל ידו הוא מרגיש בכל
 הענינים האלקיים, ומרגיש מאד בדבר שהוא מנגד

לאלקות, והינו דדבר שאינו אלקות בגלוי אינו רוצה בו, ובפרט בדבר שהוא מנגד על אלקות, ובזרח מזה כבזרח מדבר המזיק, וכאדם הבזרח ממות, דברור לו להנפש האלקית דמיתה רוחנית רחמנא-לצלן הוא קשה יותר ממיתה גשמית חס-ושלום, וכל תשוקתו וחספצו הוא באלקות, ולעשות כלים לאלקות, וכל גסות וחסריות ישות ומציאות הנפש הבהמית, הרי הוא מכסה ומסתיר ומעלים על ההרגש הנפש האלקית ובפשיטות הוא אז דער געשמאק פון וועלט (עולם שהוא העלם) איז מכסה ומסתיר אויף דעם הרגש אלקי, שזהו הפך הפונה ממש, ממה שהיתה פונה העליונה בכריאת העולמות דנתאנה הקדוש-ברוך-הוא להיות לו יתברך דירה בתחתונים על ידי עבודת האדם בגוף ונפש הבהמית, ולהיות בעולם זה דוקא ולבררו ולזככו, ובפעל בא להפך חס-ושלום, שהעולם מסתיר אצלו על אור האמת, ונתעפה ונתגשם כל כך עד שנחסר אצלו כל חוש מההרגש (הנקרא פילען) בענינים הרוחניים, שזה בא בסבת הנפש הבהמית, שהוא קבוע ומשרש בעניני העולם, וזהו כל מהותו וענינו, ובהם יהגה ויחשב

וידבר בחיות בהרגש, מיט א גרויסען גישמאק, אשר
 הרגש זה בכללותו ובפרט ענין הנעם (דער גישמאק)
 שייש לו בזה הוא שולל את ההרגש ברוחניות, והעקר
 הוא מפני הקרירות של הנפש הבהמית, די עצם
 קאלטקייט ש'לו אין ענינים רוחניים מפני שהוא בהמי
 בעצם מהותו, דשמו מוכיח עליו נפש הבהמי, כל חיותו
 והרגשתו הוא רק בענינים בהמיים, וכמו שאנו רואין
 במוחש, דיש אנשים פאלו אשר לבד זאת ש'הם ריקים
 מחכמה תורה ומדות ישרות הנה מעשייהם כמעשה
 בהמה ממש, שדורסים ומלעיגים רחמנא-לצלן
 מענינים הרוחניים אשר אין להם שום משג כלל, והרי
 הם כבהמה ממש, ההולכת ודורסת מבלי הבחן כלל אם
 הוא עפר ועץ או גוף אדם, שהוא מפני העדר ההרגש,
 דבהמה הרי אין לה דעת, כמו כן ישנם אנשים פאלו
 ש'הם כבהמה ממש, ולועגים על התורה ומצוות (וימהם
 הבוחרים להם דרכים שונים, מצוה זו הם מקימים, ובזה
 אינם רוצים לקימה כו'), והדומה, דכל זה הוא בא
 מהעזות והקרירות דנפש הבהמית, אשר זה הוא הסבה
 והגורם מה שאדם בא לידי עברה רחמנא-לצלן, שהוא

רוח שטות דסטרא אחרא והפסוי דנפש הבהמית, שהם מעלימים ומסתירים על אור האמת עד שנעשה הפך הפונה העליונה, דכונה העליונה שנגרא העולם בכדי לבררו ולעשותו כלי לאלקות, ועל ידי כסוי הנפש הבהמית הנה בא ההפך ממש, שהעולם לא די שאינו מתברר ומזדכך, הנה עוד מעלים ומסתיר על אור האמת, וזהו הרוח שטות שמכסה על האמת.

קצור. יבאר דרוח שטות, תקף התאוה ונפש הבהמית בכלל, מכסים על האמת וגורמים העדר הרגש האלקות ועלוי המצוות, ופחיתות הרחוק מהם.

אות ד

אמנם זה שהנפש הבהמית מכסה על הנפש האלקית, והינו הרוח שטות שמכסה ומעלים על אור האמת והגלוי והינו דאם וואס וועלט איז מעלים אויף אלקות, הוא רק על המדות דנפש האלקית אבל לא על העצמות דנפש האלקית. דהנה פתיב "יעקב חבל נחלתו", דהתקשרות הנשמה באלקות הוא חבל השזור מתרי"ג נימין, דהחבל הוא הנשמה עצמה, דנשמתו של אדם

הוא החבל המקשרו באלקות, ולזאת הנשמה עצמה שזורה מתרי"ג נימין, וכדאיתא ב'ספר של בינונים' פֶּרֶק נא, דהנשמה פלולה מתרי"ג פוחות, וטעם הדבר הוא דאמרו רז"ל (סנהדרין פֶּרֶק ד משנה ה) "חַיֵּב אָדָם לֹאמֹר בְּשָׂבִילִי נִבְרָא הָעוֹלָם", דעולם הוא מלשון העלם, דכל אחד ואחד חַיֵּב לֹאמֹר דְּהָעֵלָם וְצִמְצוּם הָרֵאשׁוֹן נִבְרָא בְּשָׂבִילִי, בְּכַדֵּי לְבָרְרוֹ וּלְזַכּוֹ, וְהָאָדָם הוּא בְּצִיּוּר רַמ"ח אַבְרָיִם וְשֵׁס"ה גִּידִים שֶׁהֵם בְּמִסְפַּר תְּרִי"ג, דלֵכֵן כָּל הַמְּדַרְגּוֹת בְּהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הֵם בְּמִסְפַּר הַזֶּה, וְלֵכֵן הֵינָה גַם בְּהַנְשָׁמָה הָרִי יֵשׁ גַּם כֵּן תְּרִי"ג פּוּחוֹת, שְׁבֵהֶם תְּלוּיִים הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת, וְחָבֵל זֶה דְּנִשְׁמָה הָרִי מִתְקַשֵּׁר בְּאַלְקוֹת, וְכִמּוֹ הַחָבֵל שֶׁרֵאשׁוֹ אֶחָד קָשׁוּר לְמַעְלָה וְרֵאשׁוֹ הַשְּׁנִי קָשׁוּר לְמַטָּה, הָרִי עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַהֲתַקְשָׁרוֹת לְהִיּוֹת לְאַחֲדִים, הֵינָה כִּמּוֹ כֵּן הוּא גַם כֵּן בְּחָבֵל דְּנִשְׁמָה, שֶׁרֵאשׁוֹ הָאֶחָד קָשׁוּר לְמַעְלָה, וְהוּא הַתְּקַשָּׁרוֹת אוֹת ה' תַּתְּאָה בְּהַג' אוֹתִיּוֹת יה"ו, וְרֵאשׁוֹ אֶחָד קָשׁוּר לְמַטָּה, וְהוּא בְּהֶאֱרַת הַנְּשָׁמָה הַמְּתַלְבָּשֶׁת בְּגוֹף הָאָדָם לְהַחִיּוֹתוֹ, וְזֶהוּ "יַעֲקֹב חָבֵל נִחְלָתוֹ", דְּגַם בְּמְדַרְגּוֹת הַנְּמוּכוֹת שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנֵּת עַקְבִּים הֵינָה עַל יְדֵי חָבֵל דְּנִשְׁמָה הָרִי הֵם

קשורים בהעצמות, וכביכול שהם (נשמות ישראל) נחלתו של מעלה, ועל ידי זה הם קשורים בתכלית ההתקשרות.

והנה ענין הכפירה רחמנא-לצלן או עברה שהיא בכרת חס-ושלום, הלא הם נוגעים לעצם ההתקשרות, הינו בכללות ההתקשרות, שהם עצם הנשמה ועצם הנפש, ועל דרך דכתיב "כי עונתיכם היו מבדלים ביניכם לבין אלקיכם", דאלקיכם פרוש אלקה שלכם, והינו האלקות שבנשמה, וענינים אלו הרי הם נוגעים בכללות ההתקשרות, וידוע דעל עצם הנשמה הרי אין שום דבר המעלים ומסתיר, ולזאת בא אשר בא איזה דבר הנוגע בכללות התקשרות נפשו, שיכול להיות נפרד על ידי זה מאלקות חס ושלום וכנ"ל דאיש ישראל אינו רוצה בשום אפן ואינו יכול חס-ושלום להפרד מאלקות ולכן נרגש אצלו דבר זה, אבל בשארי עברות חס ושלום שאינם בכרת הרי הם נימין פרטיים, ולכן אינם נרגשים אצלו כל כך. והגם דבעברו על אחת ממצוות הו' אשר צוה לעשותן ואינו עושה, או שעושה אחת ממצוות הו' ו

אֲשֶׁר צִוָּה הַנְּי' לְבַלְתִּי לַעֲשׂוֹתוֹ, הָרִי עַל יְדֵי זֶה נִפְסָק הַנִּימָא פְּרֻטִית (דְּבִבְרֻט זֶה הָרִי הוּא כָּל הָעֲצָמוֹת שֶׁל הַפְּרֻט הַזֶּה), וְעוֹד יוֹתֵר שְׁפוּעַל חֲלִישׁוֹת בְּכָל־לוֹת הַחֶבֶל, וּבְכָל זֶה הִנֵּה לְהִיּוֹתֶם רַק גִּימִין פְּרֻטִיִּים הָרִי אֵינֹו נִרְגָּשׁ אֲצִלוֹ כָּל כָּד, וְהֵינֹו שְׁבֻזָּה הִנֵּה הַמְדוּוֹת דְּנִפְשׁ הַבְּהֻמִּית מְעֻלִּימִים וּמִסְתִּירִים עַל הַמְדוּוֹת דְּנִפְשׁ הָאֱלֻקִּית, וְהֵינֹו שְׁאֵינֹו נִרְגָּשׁ אֲצִלוֹ הָאוֹר וְהַחִיּוֹת הָאֱלֻקִּי, וְזֶהוּ הַסְּבָה שְׁבָא לִיְדֵי עֲבָרָה רַחֲמָנָא-לְצֻלֹו, וְהֵינֹו הָרוּחַ שְׁטוֹת דְּסֻטְרָא אַחֲרָא שְׁמִכְסָה וּמְעֻלִּים עַל אוֹר הָאֱמֶת, שְׁאֵינֹו נִרְגָּשׁ אֲצִלוֹ הָאוֹר הָאֱלֻקִּי, וְכֵה הִנֵּה יוֹרֵד רַחֲמָנָא-לְצֻלֹו מִדְּחִי אֶל דְּחִי עַד שְׁבָא לַעֲשׂוֹת דְּבֵר אִסּוֹר רַחֲמָנָא-לְצֻלֹו וְהוּא מִצַּד הָרוּחַ שְׁטוֹת כְּנ"ל.

קצור. יְמִשִּׁיד דְּרוּחַ שְׁטוֹת מְכַסֶּה רַק עַל מְדוּוֹת דְּנִפְשׁ הָאֱלֻקִּית וְלֹא עַל עֲצָמוֹתָהּ וְעֵצָם הַהִתְקַשְׁרוֹת.

אזתה

וְהִנֵּה כְּשֵׁם שְׁיִישׁ הַטְּיָה לְמִטָּה מִן הַדְּעַת שְׁהוּא נִקְרָא בְּשֵׁם שְׁטוֹת דְּקֻלְפָּה, הִנֵּה כְּמוֹ כֵּן יִשְׁנֹו הַטְּיָה לְמַעְלָה מִן הַדְּעַת, וְהוּא שְׁטוֹת דְּקֻדְשָׁה. וְהַעֲנִן הוּא דְּהִנֵּה אִמְרוּ

רז"ל (כתבנות יז עמוד א) "אמרו עליו על רבי יהודה
 ברבי אלעאי, שהיה נוטל בד של הדם ומרקד לפני
 הפלה וכו' רב שמואל בר רב יצחק מרקד אתלת (ש"לש
 בדין, זורק אחת ומקבל אחת, רש"י), אמר רבי זירא קא
 מכסף לן סבא (שמזלזל בכבוד תלמידי חכמים ונוהג
 קלות ראש בעצמו, רש"י), פי נח נפשיה אפסיק עמודא
 דנורא בין דידיה לכלא עלמא וכו', אמר רבי זירא אהני
 ליה שוטיה לסבא (שוט של הדם שהיה מרקד בו,
 רש"י) ואמרי ליה שטותיה לסבא (שהיה מתנהג
 כשוטה, רש"י) ואמרי ליה שיטתיה לסבא (שיטתו
 ומנהגו, רש"י), דשטות זו הרי היא למעלה מן הדעת,
 שהוא מדרגה גבוהה ונפלאה במאד מאד, דאיש ואשה
 הרי זכו הרי שכנה שרויה ביניהם, דאיש הוא איש י'
 ואשה הוא איש ה', וכאשר זכו אז הרי הם י"ה כו', (ובא
 בגלוי בגן עדי עד כו'), אם כן הרי זו מדרגה גבוהה, לכן
 בשביל זה זכה לגלויים נעלים ביותר דאפסיק עמודא
 דנורא כו', שזהו בחינת גלוי אור בגלוי ממש כו'. ובאור
 הענין הוא דהנה אור אין סוף הרי לית מחשבה תפיסא
 ביה כלל, והוא למעלה מגדר השגה, דכל השגה הנה גם

היותר נעלית הרי הוא בגדר השגה על כל פנים, אבל מה שאינו בגדר השגה הרי אי אפשר שיתפס בהשגה כלל, וכדאיתא ב'ספר של בינונים' פֶּרֶק יח, וְלִגְבֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא לְמַעַלָּה מִן הַשָּׁכֵל וְהַדַּעַת וְלִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָא בֵּיהּ כְּלָל, הַכֹּל כְּפַתְיִים אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, כְּדָכְתִּיב "וְאֲנִי בְּעַר וְלֹא אֲדַע בְּהִמּוֹת הַיִּתִּי עִמּוֹךְ וְאֲנִי תַמִּיד עִמּוֹךְ וְגו'", כְּלוֹמַר שְׁבֹזָה שְׁאֲנִי בְּעַר וּבְהִמּוֹת אֲנִי תַמִּיד עִמּוֹךְ, דְּבִכְדֵי לְהַגִּיעַ לְעֲצָמוֹתָו יִתְבָּרַךְ הוּא עַל יְדֵי בְּטוּל הַרְצוֹן שְׁלִמְעָלָה מִטַּעַם וְדַעַת, וְלִכּוֹן נִקְרָאת בְּחִינָה וּמְדַרְגָּה זֹו בְּשֵׁם שְׁטוּת. וְזֵהוּ גַם כֵּן מַה שֶּׁהַנְּבִיא נִקְרָא בְּשֵׁם מְשֻׁגָּע, וְכִמּוֹ שְׁכָתוּב "מִדּוּעַ בָּא הַמְּשֻׁגָּע הַזֶּה", דְּהִנֵּה בְּעַת הַתְּגַלּוֹת הַנְּבוּאָה הָיָה צָרִיד לְהִיּוֹת בְּהַפְּשֻׁטַת הַגְּשְׁמִיּוֹת, וְהֵינּוּ הַפְּשֻׁטַת הַשָּׁכֵל וְהַמּוֹדוֹת וְלִהְיוֹת בְּבַחֲינַת בְּטוּל שְׁלִמְעָלָה מִטַּעַם וְדַעַת, דְּזֵהוּ גַם כֵּן עֲנִין הַפְּשֻׁטַת הַלְּבוּשִׁים בְּעַת הַנְּבוּאָה, וְכִמּוֹ שְׁכָתוּב בְּשִׂאוּל "וַיִּפְשַׁט גַּם הוּא אֶת בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא", דְּהַלְּבוּשִׁים הֵם בָּאִים מִצַּד חֲטָא עֵץ הַדַּעַת, דְּקִדְּם הַחֲטָא כְּתִיב "וַיְהִי שְׁנִיָּהֶם עָרוּמִים כּו' וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ", וְעַל יְדֵי חֲטָא עֵץ הַדַּעַת נִתְחַדֵּשׁ עֲנִין הַלְּבוּשִׁים, וְיִדּוּעַ דְּעַקֵּר הַחֲטָא הוּא

ההרגש המערב בטוב ורע, וכתוב "וידעו כי עירמם הם",
שנתחדש בהם ההרגש המערב בטוב ורע, שזהו גם כן
ענין הלבושים, ההרגש המערב בטוב ורע, ובשרשו הוא
הרגש השכל והמודות, ולכן בעת הנבואה היה צריך
להיות הפשטת הלבושים שהוא ענין הפשטת ההרגש
דשכל ומדות, והינו להיות בבחינת בטול הפחות
והחושים, וכמבאר ברמב"ם בהלכות יסודי התורה,
"מיסודי הדת לידע שהאל יתברך מנבא בני אדם,
והנבואה חלה על חכם וגבור המתגבר על יצרו, ואין
יצרו מתגבר עליו בשום דבר", וכמבאר שם בארפה,
ולכן נקראת בחינה זו שטות, שזהו ההטיה למעלה מן
הדעת וההשגה, ולהיות שהעבודה במשכן ומקדש הוא
לאהפכא חשוכא לנהורא דהחשך עצמו יאיר, והינו
דמהשטות דלעמת זה יהיה בבחינת שטות דקדשה,
לכן היה המשפן מעצי שטים דוקא, והינו הלמעלה מן
הדעת המתברר ונעשה מן הלמטה מן הדעת. וזהו
"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחד,
וזה בא על ידי עבודת האדם בעבודת הפרורים שלו,
שפועל לאהפכא חשוכא לנהורא, והינו להפך את

הלמטה מן הדעת דעולם (פון וועלט), ש'היה מזה
למעלה מן הדעת, די'שנם כמה דברים באדם שהוא
נוהג ועושה כן ויילע אזוי טוט וועלט, והדברים האלה
הם כמו חק שבלתי מזיזים אותו ממקומו לפי דכן הוא
הנהגת העולם, וכמו בכמה עניני נימוס והדומה כו', הנה
את זה צריכים להפכו אל הלמעלה מן הדעת בעבודה,
וכמו על דרך מושל זמני האכילה וזמני השנה, הנה מצד
הרגש העולם הם קבועים בעתים וזמנים, וגם כשצריך
להתעסק במשא ומתן, ומכל מקום הנה זמנים האלו על
פי הרב בלתי נזזים ובלתי נדחים כלל ועקר, וזמני
הקביעות של תורה ותפלה הם נדחים ואין להם קבע,
ויש שהם נדחים חס-ושלום לגמרי, הנה האדם אשר
נותן איזה חשבון לנפשו, האם יש איזה חכמה בהנהגה
כזו, דמי הוא היודע עתו וזמנו, וכדאיתא במדרש רבה
"אין אדם שליט לומר המתינו לי עד שאעשה
חשבונותי ועד שאצוה לביתי" כו', ואיך יתן כל נפשו על
דבר שאין בו ממש כלל, ועל העקר מה שהיתה הפונה
בירידת נשמתו למטה הוא שוכח לגמרי, והוא רק מצד
הרוח שטות שמכסה על האמת, הנה זאת תהיה

עבודתו להפוך שטות זה דעולם, ויעמד על נפשו ויקבע לו עתים לתורה, ואז הגה "ושכנתי בתוכם", שיאיר לו גלוי אור אלקי בנפשו, וזהו כד אתפפיא סטרא אחרא, שעל ידי שפועל להפוך את השטות דנפש הבהמית און דעם קאך פון וועלט אל הקדשה בקיום התורה והמצוות, אז אסתלק יקרא דקודשא בריה הוא ככולהו עלמין, שפאיר ומתגלה אור הסובב כל עלמין.

קצור. יבאר שטות וההטיה למעלה מטעם ודעת דקדשה, וכמו הפשטת הרגש השכל והמדות בעת הנבואה. המשפן מעצי שטים, אתהפכא דשטות דלעמת זה לשטות דקדשה, ועל דרך זה בעבודת כל אהד ואהד.

הַתְּקַשְׁרוֹת לְלֹא גְבוּל

משיחת כבוד-קדשת אדמו"ר נשיא דורנו

יו"ד שבט ה'תשי"ד

א

במאמר "באתי לגני", מסבך הענין הרוחני של השראת השכינה במושקן, כדברי חז"ל על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – "בתוכו לא נאמר, אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחת מישראל"; השראת השכינה למטה בעולם הזה – היא בתוכו ועל-ידי עבודתו של כל אחד מישראל.

לכן, מאפן הקמת המושקן בגשמיות, יש ללמוד כיצד לבצע את העבודה הרוחנית של "ושכנתי בתוכם":

אף שהיו כמה וכמה עושי המלאכה, הרי, בכוחו של מי נבנה והוקם המושקן? אף ורק בכוחו של משה רבנו! שכן, לולי משה רבנו, לא זו בלבד שלא היו יודעים כיצד לבנות את המושקן, אלא עוד זאת, שגם לאחר בנין המושקן לא היו יכולים להקימו (ובמילא, לא היתה

יכולה להיות חס־ושלום השְׂרָאת השְׂכִינָה), עד שְׁהוּקָם
על-יְדֵי מַעֲשֵׂה רַבָּנוּ.

ומִזֶּה מוּבָן גַּם בְּנוּגַע לְ"אֶת־פְּשֻׁטוֹתַי דְּמַעֲשֵׂה שְׁבָכָל דְּרָא"
[=הַתְּפִשְׁטוֹת מִמַּעֲשֵׂה שְׁבָכָל דּוֹר], שְׁזָהוּ מִנְהִיג הַדּוֹר,
הַרְבֵּי – שְׁצָרִיכִים לִידַע שְׁבִכּוּחוֹ וְעַל-יְדוֹ נַעֲשִׂית
הַעֲבוּדָה הַרוּחָנִית שֶׁל "הַקָּמַת הַמְּשָׁכָן" וְהַמְּשַׁכֵּת גְּלוּי
הַשְׂכִּינָה בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם.

ב

עֲנִין נוֹסֵף בְּנוּגַע לְאִפְן הַפְּעֵלָה בַּעֲשִׂית הַמְּשָׁכָן עֲתָה –
"וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם", בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד:

כִּיִּן שְׁעֵנִינוּ שֶׁל הַמְּשָׁכָן וְהַמְּקַדָּשׁ הוּא הַשְׂרָאת הַשְׂכִּינָה,
מוּבָן, שְׁגַם לְאַחֲרֵי הַקָּמַתָּם, שְׂאֵז יִשְׁנֶה כְּבָר הַשְׂרָאת
הַשְׂכִּינָה, הִנֵּה מִיּוֹם לְיוֹם הוֹלֶכֶת וּמִתְרַבֶּה הַקָּדָשׁ שָׁבוּ,
שְׁהָרִי "מַעֲלִין בְּקִדְשִׁי". כֵּן גַּם בְּנוּגַע לְמַשְׁכָּן וּמְקַדָּשׁ
שְׁבָכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל – אֲשֶׁר "בְּנִיתוֹ" הִיא עַל-יְדֵי
מַעֲשֵׂה הַמְּצֻוֹת, שְׁכָלְלוֹתָם הִיא מְצֻוֹת הַצְּדָקָה
(בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמִזֶּה מוּבָן גַּם בְּנוּגַע לְצְדָקָה בְּרוּחָנִיּוֹת) –

שגם בזה צריכה להיות הפעלה באפן של "מעלין בקדש".

הצורך בבנין המקדש בכל יום מחדש, מובן גם מדברי חז"ל "כל דור שאינו נבנה (בית-המקדש) בימיו... כאלו הוא החריבו".

ולכן, אל יטעה האדם לחשב, כאלו לאחר עבודתו ביום זה יכול לנחם... אלא צריך לידע, שעל-ידי עבודתו לפי הפוחות שנתנו לו ביום זה, זוכה הוא שמחר יתנו לו פוחות נעלים יותר שעל-ידם יוכל להוסיף עוד יותר בקדשת המשפן והמקדש, וכך מיום ליום צריך להוסיף ולהעלות בקדש ("גיין אלץ העכער און ריינער און הייליקער"), "למעלה מעלה עד אין קץ".

והקדוש-ברוך-הוא עוזרו להוסיף ולהעלות בקדש – אם רק ירצה בך. ופשיטא – שלא ימודד ויגביל את עצמו, שלפי אפן הפוחות שנותנים לו, יעבד עבודתו, ואינו רוצה יותר מזה; או שיעבד עבודתו לפי מדת הפרסום שירויח כתוצאה מך, ותו לא...

– שהרי: הפוחות – הם מהקדוש-ברוך-הוא שהוא

בְּלִי-גָבוּל, וְנִתְּנוּ לוֹ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק וּמִנְהִיג הַדֹּר,
שְׁלֵהִיּוֹתוֹ זֶה שְׁמֹחֵבֵר הַגָּבוּל עִם הַבְּלִי-גָבוּל, בְּהַכְרַח
שָׁגַם הוּא בְּלִי-גָבוּל, וּבְמִילָא, יְכוּלָה וְצָרִיכָה לְהִיּוֹת
עַבְדוּתוֹ גַּם בְּאִפְּן שֶׁל בְּלִי-גָבוּל.

ג

כְּבוֹד-קְדוּשַׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי אֲדָמוֹ"ר, בְּעַל הַהַלְוָלָא, סִפֵּר
פַּעַם בְּנוֹגַע לְחֻזְרַת חֲסִידוֹת, שְׂאֲדָמוֹ"ר מֵהַר"ש צָוָה
לְבָנוּ, כְּבוֹד-קְדוּשַׁת אֲדָמוֹ"ר מוֹהַר"ש"ב – לְחֹזֵר מֵאֲמָר
שְׂשִׁימִים פַּעַם. שְׂאֵלוּ אִזּוֹ אֵצֶל כְּבוֹד-קְדוּשַׁת מוֹרֵי וְחַמֵּי
אֲדָמוֹ"ר: מַהִי הַנְּפָקָא-מִיְנָה בֵּין פַּעַם הַשְּׂשִׁימִים לַפַּעַם
הַחֲמִשִּׁים וְתִשְׁעִי? וְהַשִּׁיב, שְׂזָהוּ עוֹד יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פַּעַם
הַשְּׂשִׁימִים לְגַבֵּי פַּעַם הָרֵאשׁוֹנָה!

וּבְבֵאוֹר הַדְּבָר יֵשׁ לוֹמֵר:

הַחֻזְרָה רַבּוּי פְּעָמִים, וְעַד לְשְׂשִׁימִים פַּעַם – כְּפִי שֶׁהִיא
אֵצֶל רַבֵּי בֶן רַבִּי – בְּנֻדָּאֵי אֵינָה מַצֵּד הַחֲסָרוֹן שְׂבִיגִיעָה
לְצַדֵּךְ הַהֲבָנָה וְהַשְּׂגָה, שְׂלָכֵן בְּכָל חֻזְרָה נּוֹסֶפֶת הוּא
מִבֵּין אֶת הָעֲנָן טוֹב יוֹתֵר בְּשִׁכְלוֹ.

נמצא אס-פן, שרבו החזרה לא קשור עם השכל שבנשמה, אלא במדרגה שלמעלה מהשכל – עצמות נפשו, ובמילא, באמצעותה הוא מתקשר עם עצם התורה ועם עצם הקדוש-ברוך-הוא. במלים אחרות: ההוספה לא קשורה עם הרבד השכלי שבתורה, בו קימת הגבלה מסוימת, אלא על-מנת להתקשר בעצם התורה הנעלית מהבנה והשגה – שזהו דרגת ה"בלי גבול" שבתורה.

ולכן: כשמדבר אודות למוד באפן של הבנה והשגה בלבד, אזי העליות מדרגא לדרגא הם בערך זה לזה. אבל כשעוברים ללמוד הקשור עם ענינים שלמעלה מהבנה והשגה, בלי-גבול – אזי גם העליות מדרגא לדרגא (שהרי גם בבלי-גבול ישנן כמה וכמה דרגות) – הם באפן של דלוג וקפיצה ("א שפרונג"), שלא בערך, שלא בגבול.

וזהו הבאור במעלת החזרה בפעם השישית לגבי פעם החמישית ותשע – פי, לאחרי המעבר לענינים שלמעלה מהבנה והשגה, העליות הם באפן של בלי-גבול.

ומעין זה תובעים אצל כל חסיד, כל מקשר, וכל מי ששייך אליו (אל הרבי), ואפלו מי שרק שמע שמעו של הרבי – שהרי הבעל-שם-טוב אומר שכל דבר שיהודי שומע מהנה הוראה בעבודת השם יתברך,

ואם-כן, כששומעים אודות בעל ההלוא, ושומעים אודות המסירות-נפש שלו, ואודות עבודתו הן באהבת השם הן באהבת התורה והן באהבת-ישראל, הרי זה הוראה לשומע, שסוף כל סוף יהיה גם הוא מברח לילך בדרךיו – דהינו, שעבודתו תהיה ללא הגבלות וללא מדידות.

ואז מבטח לו השכר הכי גדול – "שכר מצנה מצנה" – שיוכל למלא עבודתו באפן שלמעלה ממדידות והגבלות בפעל ממש. וכאשר "גלכה באורחותיו", מבטחים שיעזר ויסיע לכל אלה שרוצים לעשות משהו בענינים שצוה אודותם, שתהיה להם הצלחה מפלגה, בגשמיות וברוחניות גם יחד.

נגונים שהרבי למד

צמאה לה נפשי, כמה לה בשרי, בארץ ציה ועיף בלי מים. בן
בקדש חזיתך לראות ענה וכבודך.

נגון שאמיל...

האדרת והאמונה לחי עולמים	הלקח והלבוב לחי עולמים
הבינה והברכה לחי עולמים	המלוכה והממשלה לחי עולמים
הנאווה והגדלה לחי עולמים	הנזי והנצח לחי עולמים
הדעה והדבור לחי עולמים	הסגוי והסגב לחי עולמים
ההוד וההדר לחי עולמים	העז והענוה לחי עולמים
הועד והותיקות לחי עולמים	הפדות והפאר לחי עולמים
הזיו והזהר לחי עולמים	הצבי והצדק לחי עולמים
החיל והחסן לחי עולמים	הקריאה והקדשה לחי עולמים
השקם והטהר לחי עולמים	הרון והרוממות לחי עולמים
היחוד והיראה לחי עולמים	השיר והשבח לחי עולמים
הכתר והכבוד לחי עולמים	התהלה והתפארת לחי עולמים

(א) **פי אנו עמך ואתה אלקינו. אנו בניך ואתה אבינו. אנו עבדיך ואתה אדונינו. אנו קהלה ואתה חלקנו. אנו נחלתך ואתה גורלנו. אנו צאנך ואתה רוענו...**

חי! צמאח לה נפשי כמה לה בשרי... עך (חי) טי (אתה) דורין (שושה) מרקו (שם אדם), שטו (מה) טי (אתה) ידיש (נוסע) נ ירמרקו (לירי). גיע (לא) קופליש (קונה) גיע (לא) פרודיש (מוכר), טולקא (רק) רוביש (עושה) סורקו (בלבול):

הוא אלקינו, הוא אבינו, הוא מלכנו, הוא מושיענו, הוא יושיענו ויגאלנו שנית בקרוב וישמיענו ברחמיו לעיני כל חי לאמר: הן גאלתי אתכם אחרית כבראשית, להיות לכם לאלקים:

דרבך אלקינו להאריך אפיך לרעים ולטובים והיא תהלתך. למענך אלקינו עשה ולא לנו, ראה עמידתנו דלים וריקים.

אנעים זמירות ושירים אערג כי אליך נפשי תערג. נפשי חמך בצל ידך, לדעת כל רז סודך.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

רחמנא דעני לעני ענינא. רחמנא דעני לתבירי לבא ענינא.

והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עמד עלינו
לכלותנו אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו. והקדוש
ברוך הוא מצילנו מידם:

(ב) כי אנו עמך ואתה אלקינו. אנו בניה ואתה אבינו. אנו עבדיך
ואתה אדונינו. אנו קהלך ואתה חלקנו. אנו נחלתך ואתה
גורלנו. אנו צאנך ואתה רוענו...

אסדר לסעודתא, בצפרא דשבתא, ואומין בה השתא, עתיקא קדישא:
נהורא ישרי בה, בקדושא רבא, ובחמרא טבא, דביה תחדו נפשא:
ישדר לן שופריה, ונחזי ביקריה, ונחזי לן סתריה, דאתאמר בלחישא:
יגלה לן טעמי, דבתריסר נהמי, דאנון את בשמיה, כפילא וקלישא:
צורא דלעלא, דביה חיי כללא, ויתרבי חילא, ותסק עד רישא:
חדו חצדי חקלא, בדבור ובקלא, ומלילו מלה, מתיקא כדובשא:
קדם רבוז עלמין, במלין סתימין, תגלון פתגמין, ותימרון חדושא:
לעטר פתורא, ברזא יקירא, עמיקא וטמירא, ולא מלתא אנשא:
ואלין מליא, יהון לרקיעא, ותמן מאן שריא, הלא ההוא שמשא:
רבו יתיר יסגי, לעלא מן דרגיה, ויסב בת זוגיה, דהות פרישא:

סָטָאוּ יֵא פִיטוּ אוּ פִיאַטְנִיצוּ, אוּ פִיאַטְנִיצוּ. פֶּרְפָּאוּ יֵא, יֵא
 פֶּרְפָּאוּ, סָוֵאיוּ טְלִיצוּ. טְרַבָּא טְרַבָּא זְנֵאטִי יֵאק גּוּלֵיאַטִי,
 טְרַבָּא טְרַבָּא זְנֵאטִי יֵאק בְּרַכָּאטִי. אוּי, חֶשְׁבֹּן צְדָק אַ דְּאוּאטִי.
 פֶּרְדַּ פֶּאנָאם חֵאזֵאנָאם אַטְוּוּטְשֵׁאטִי, אַ מִי פֶּיִם דֵּא פֶּיִם דֵּא
 מִי גּוּלֵיאַיִם. אוּן מִיר טְרִינְקֹן יֵיִן אַזֵּי וּוִי מוּם, אוּן מִיר זְאָגֵן אַלְע
 צוּזֵאמֶן לְחַיִּים, וְאַתְהָ תִשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם...

סָטָאוּ יֵא פִיטוּ אוּ סוּבָאטוּ, אוּ סוּבָאטוּ. פֶּרְפָּאוּ יֵא, יֵא
 פֶּרְפָּאוּ, סָוֵאיוּ רֵאבָּאטוּ. טְרַבָּא טְרַבָּא זְנֵאטִי יֵאק גּוּלֵיאַטִי,
 טְרַבָּא טְרַבָּא זְנֵאטִי יֵאק בְּרַכָּאטִי. אוּי, חֶשְׁבֹּן צְדָק אַ דְּאוּאטִי.
 פֶּרְדַּ פֶּאנָאם חֵאזֵאנָאם אַטְוּוּטְשֵׁאטִי, אַ מִי פֶּיִם דֵּא פֶּיִם דֵּא
 מִי גּוּלֵיאַיִם. אוּן מִיר טְרִינְקֹן יֵיִן אַזֵּי וּוִי מוּם, אוּן מִיר זְאָגֵן אַלְע
 צוּזֵאמֶן לְחַיִּים, וְאַתְהָ תִשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם...

} בְּרֵכַת הַמִּזוּן {

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יי אֶת שְׂיֵבַת צִיּוֹן, הֵינּוּ כְּחוֹלָמִים: אִזּוֹ
יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינּוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוֹ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם, הַגְּדִיל יי לַעֲשׂוֹת
עִם אֱלֹהִים: הַגְּדִיל יי לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵינּוּ שְׂמֹחִים: שׁוּבָה יי אֶת
שְׂבִיתֵנוּ כְּאִפְיָקִים בְּנָגֹב: הַזֹּרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: הַלֹּדֶךְ
יִלְךְ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשֹּׁךְ הַזֶּרַע בֹּא יִבֵּא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמוּתֵינוּ:

לְבַנֵּי קִרְחַ מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדְתּוֹ בְּהִרְרֵי קֹדֶשׁ: אֹהֵב יי שְׁעָרֵי צִיּוֹן
מִכָּל מִשְׁפָּנוֹת יַעֲקֹב: נִכְבְּדוֹת מְדַבֵּר בְּךָ עִיר הָאֱלֹהִים סְלָה:
אֲזַכִּיר רֹהֵב וּבָבֶל לִידְעֵי הַנְּהַ פְּלִשְׁתִּי וְצוֹר עִם כּוּשׁ זֶה יֵלֵד שָׁם:
וּלְצִיּוֹן יֹאמֵר אִישׁ וְאִישׁ יֵלֵד בָּהּ וְהוּא יְכוֹנֵנָה עַלְיוֹן: יי וְסַפֵּר
בְּכַתּוּב עַמִּים זֶה יֵלֵד שָׁם סְלָה: וְשָׂרִים כְּחַלְלִים כָּל מַעֲיָנֵי בְּךָ:

אֲבָרְכָה אֶת יי בְּכָל עֵת תְּמִיד תִּתְּחַלְתּוּ בְּפִי: סוּף דְּבַר הַכֹּל
נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׂמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם:
תִּתְּחַלְתּוּ יי וְדַבֵּר פִּי וַיְבַרְךְ כָּל בְּשָׂר שָׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֲנַחְנוּ
נִבְרָךְ יְהִי מַעֲשֵׂה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קודם מים אחרונים יאמר פסוק זה:

זֶה חֶלֶק אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנִחַלַת אִמְרוּ מֵאֵל:

ואחר מים אחרונים יאמר פסוק זה:

וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֵחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי:

המברך: רבותי מיר וועלן בענטשן:

המסובין עונים: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

המברך: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם

ברשות מרנן ורבענן ורבותי נברך (בעשרה אלהינו) שאכלנו משלו:

ועונים: ברוך (בעשרה אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו:

ומי שלא אכל עמהם עונה: ברוך אלהינו ומברך שמו תמיד לעולם ועד:

**ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הן את העולם כלו
בטובו בחן בחסד וברחמים הוא נותן לחם לכל בשר,
כי לעולם חסדו: ובטובו הגדול עמנו תמיד לא חסר לנו
ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד: בעבור שמו הגדול, כי
הוא אל זן ומפנים לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל
בריותיו אשר ברא כאמור פותח את ידו ומשביע לכל
חי רצון: ברוך אתה יי הן את הפל:**

**גודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה
טובה ורחבה ועל שהוצאתנו יי אלהינו מארץ מצרים
ופדיתנו מבית עבדים ועל בריתך שחתמת בבשרנו
ועל תורתך שלמדנו ועל חקיך שהודעתנו ועל חיים
חן וחסד שחוננתנו ועל אכילת מזון שאתה זן ומפנים
אותנו תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה:**

ועל הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך
 יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם ועד: פפתוב
 ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך על הארץ הטובה
 אשר נתן לך: ברוך אתה יי על הארץ ועל המזון:

רחם יי אלהינו על ישראל עמו ועל ירושלים עירך
 ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל
 הבית הגדול והקדוש שנקרא שמו עליו: אלהינו אבינו
 רענו (בשבת וביום טוב: רוענו) זוננו פרנסנו וכלכלנו והרויחנו
 והרוח לנו יי אלהינו מהרה מכל צרותינו: ונא אל
 תצריכנו יי אלהינו, לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי
 הלואתם כי אם לידי המלאה הפתוחה הקדושה
 והרחבה שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד:

בשבת: **רצה** והחליצנו יי אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת
 הגדול והקדוש הזה כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך, לשבת בו ולנוח
 בו באהבה כמצות רצונך. וברצונך הניח לנו יי אלהינו שלא תהא צרה
 וגזון ואנחה ביום מגוחתנו. והראנו יי אלהינו בנחמת ציון עירך ובבגזן
 ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות:

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה
 יהוה בנה ברחמי ירושלים. אמן:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל. אָבִינוּ מִלְכָּנוּ.
 אֲדִירָנוּ בּוֹרְאָנוּ גּוֹאֲלָנוּ יּוֹצְרָנוּ. קְדוֹשָׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ
 רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמְּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.
 הוּא הַיְטִיב לָנוּ. הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא יִיטִיב לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ
 הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד. לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים.
 וְלִרְוַח הַצְּלָה וְהַצְּלָחָה. בְּרָכָה וַיְשׁוּעָה. נַחֲמָה פְּרַנְסָה
 וְכַלְפָּלָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב וּמְכַל טוֹב
 לְעוֹלָם אֵל יַחֲסֵרְנוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יְמַלֵּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:
 הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁתַּבַּח
 לְדוֹר דּוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ לְעַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים וַיִּתְהַדָּר בָּנוּ
 לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יַפְרִינֵנוּ בְּכַבוֹד:
 הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁבּוֹר עוֹל גְּלוֹת מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ
 קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבֵית
 זֶה וְעַל שְׁלַחַן זֶה שְׂאֵכְלָנוּ עָלֵינוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
 אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וַיְבַשֵּׁר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת
 יִשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יְבַרֵךְ אֶת אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנוּ
 וְרַבֵּנוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יְבַרֵךְ אֶת אָבִי מוֹרֵי בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה
 וְאֶת אִמִּי מוֹרְתִי בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת
 זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ: כְּמוֹ

שְׁבַרְךָ אֶת אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכֹל מִפְּלֵי כָּל כֶּן
 יְבָרְךָ אוֹתָנוּ (בְּנֵי בְרִית) כְּלָנוּ יַחַד בְּבִרְכָה שְׁלָמָה וְנֹאמַר אָמֵן:
 מִמְרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵינוּ וְעַלֵּינוּ זְכוֹת שְׁתֵּהא לְמִשְׁמֶרֶת
 שְׁלוֹם וְנִשְׂא בְרָכָה מֵאֵת יי וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְנִמְצָא
 חַן וְשִׂכָּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

בשבת: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׁכָלוּ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִזְכֵּנוּ לְיָמֵי הַמְּשִׁיחַ וְלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
 מְגִדִּיל (בשבת ויום טוב וראש חודש ובחול המועד: מְגִדִּיל) יִשְׁוֹעוֹת
 מִלְּפִי וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְמִשִּׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם: עֵשֶׂה
 שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
 וְאָמְרוּ אָמֵן:

יִרְאוּ אֶת יי קְדוֹשֵׁינוּ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ
 וְרַעֲבוּ, וְדוֹרְשֵׁי יי לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב, כִּי
 לְעוֹלָם חֶסֶד: פּוֹתַח אֶת יְדֵי, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן:
 בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּיי וְהִיָּה יי מְבַטְחֵנוּ:

ומברך על הכוס:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

{ סְפוּרִים לַיּוֹד שֶׁבֵט }

בְּנֵי בְנֵי הַבֵּט!

תחנת הרפכת בלנינגרד, מאות אנשים נוהרים מכל העברים, למרות הסכנה הגדולה. היום הוא יום אסרו חג סכות תרפ"ח, והרבי הריי"צ עוזב את אדמת רוסיה בדרך לריגה. החסידים חשים שהפעם נכונה להם פרדה ממשכת ביותר מן הרבי, ומי יודע אם בכלל יזכו לשוב ולראות פניו...

לכן הם מגיעים, מסתכנים, מצטופפים, ומנסים להעיר מבט אחרון. והנה מגיע מתנשם ומתנשף יהודי חסיד, יחד עם בנו, ילד קטן כבן חמש־שש. ממרחקים הוא רץ כדי לראות את הרבי, אך בשער הפניסה לבית־הנתיבות עומדים שני חילים חמושים ואינם מתירים יותר את הפניסה לאף אחד.

עומד החסיד ומפציר בחילים שיאפשרו לו להכנס רק לרגע קט: "בבקשה, בבקשה, הניחו לו להכנס!".

"לא, קבלנו עתה פקדה לא להתיר עוד פגיסה לאף אחד!"

- "בבקשה, זה מאוד נחוץ לי. אנא, רק לכמה רגעים!"...
 "לא ולא! שמוע לנו – יש שם לחץ אדיר, ימחצו את בנה כמו זבוב. דחוס וחנוק שם, אין שום טעם שתפנס".

אך החסיד לא מרפה, ומתחיל לרוקן את כיסיו ומציע לחילים כל שחד אפשרי. אך החילים – בשלהם.

והנה לפתע, נשמע הצלצול הראשון של הרקבת...
 והחסיד יודע שאחריו יבוא הצלצול השני והצלצול השלישי, והרקבת תתחיל כבר לנסע!

לב החסיד נשבר והוא משתפך בבכי ובתחנונים שיפתחו לפניו את השער. בלית-בררה, מתרפד לב החילים והנה נדחה לו החסיד בתוך כל ההמון הרב, ובנו הקטן רכוב על כתפיו.

"בני בני" – קורא האב לבנו. "הבט אל הרבי! הבט אל הרבי!"

- "אבא, אבא, אינני רואה! אני רואה רק הרבה מאוד אנשים. אבא אני מפחד!"

"בני בני, הקשב נא לי אהובי, אתה מְכַרְח לְמִצָּא היכן
עומד הרבי ולהסתפל על הרבי!".

והנה נשמע הצלצול השני של הרִכְבֵּת וְאַחֲרָיו הצלצול
השלישי. "בני בני, הסתפל על הרבי!", צועק האבא
בקול רועד מבכי.

"מה? השתגעתי? הרִכְבֵּת כָּבֵר לא כאן! אי-אפשר יותר
לראות את הרבי", אומר לו מישהו העומד לצדו.

"בני בני, שמע-נא לי!", צועק האב בקול חנוק.
"הסתפל, בבקשה מִמֶּנּוּ, אָנָּה הֵבֵט על העֵשֶׁן שְׂיוֹצֵא מִן
הִרְכֵּבֵת שֶׁל הָרָבִי. הֵבֵט הֵיטֵב על העֵשֶׁן. נִסֶּה לִזְכֹּר אֶת
מִרְאֵה העֵשֶׁן הַיּוֹצֵא מִן הִרְכֵּבֵת שֶׁל הָרָבִי, שֶׁהִמְרָאָה
הַזֶּה יִשָּׂאֵר לְנִצָּח חָרוּט בְּזִכְרוֹנָה בְּנֵי בְנֵי, הֵבֵט בְּעֵשֶׁן! אֲנִי
מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, מְאֹד מְבַקֵּשׁ, אָנָּה הֵבֵט."

הבה נקווה שיהיו עינינו תמיד תלויות לפחות ב"עשן
היוצא מן הרִכְבֵּת שֶׁל הָרָבִי" ... ונתפלל שְׁנִזְכֶּה לראות
את פני הקדש של הרבי, בבית-המקדש השלישי, תָּכֶף
ומיד – אָמֵן.

(מתוך דברים שנאמרו בהתוועדות חסידית ב־770)

לְחַטֵּף מְסִירוֹת נֶפֶשׁ

הַרְבֵּי הָרַיִי"צ נְאֻסֵר, כִּידוּעַ בַּשָּׁנָה תרפ"ז עַל יְדֵי הַשְּׁלֵטוֹן הַסּוֹבֵבֵיט, בְּ'אַשְׁמַת' הַפְּצַת הַיְהוּדוֹת בְּרַחֲבֵי רוּסְיָה, וּבְנִסְיָנִים שֶׁחָרַר לְאַחַר מִכּוֹן.

קִדְמָה לָכֵן, בִּי"ט כְּסֵלוֹ, הִתְקַבְּצוּ בְּבֵיתוֹ חֲסִידִים רַבִּים, וּבִינֵיהֶם הָיוּ גַם מְרַגְלִים מִטַּעַם הַ'יִיבֶסְקָצְיָה' (הַמְּחַלְקָה הַיְהוּדִית שֶׁל הַקּוֹמוּנִיסְטִים). הַרְבֵּי יָדַע עַל נֹכְחוֹתָם, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן דִּבֶּר בְּתַקִּיפוֹת וּבַהֲתַרְגְּמוֹת עַל הַצֶּדֶק לְמִסֹּר אֶת הַנֶּפֶשׁ לְמַעַן שְׁמִירַת הַיְהוּדוֹת.

בֵּין הַדְּבָרִים אָמַר: "יְהוּדִים! חֲטְפוּ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, חֲטְפוּ! עוֹבֵר וְחוֹלֵף הַזְּמַן שֶׁל מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, יָבוֹא עוֹד מְעַט זְמַן שֶׁל חֶפֶשׁ גָּמוּר בְּעִנְיַי הַדָּת, וְאִז תִּבְקָשׁוּ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹתָהּ. יָבוֹא עוֹד מְעַט זְמַן שֶׁתִּדְבְּרוּ בְּמַעֲלַתוֹ שֶׁל מִי שֶׁזָּכָה לְ'שִׁבְת' בְּגִלְל שֶׁהִיא 'מְלַמֵּד' וּבְגִלְל שֶׁהַחֲזִיק 'חִידָר', יִשְׁיֵבָה אוֹ מְקוּוֹה טְהָרָה. תִּתְקַנְאוּ בָהֶם וְתִצְטַעְרוּ שֶׁלֹּא זָכִיתֶם לָכֵן. יְהוּדִים – חֲטְפוּ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ."

משג ברבי

פעם ישב אצל הגאון הרגוצ'ובי אחד מחסידיו חב"ד. החסיד ספר לו על מסירות נפשם של שליחי חב"ד, שמשמרים את גחלת היהדות ברוסקיה, בשליחותו של הרבי הריי"צ.

אמר הגאון: "האם יש לכם משג כלשהו על מהותו של הרבי שלמענו אתם מוסרים את נפשכם?"

הגיב החסיד: "מהשאלה משמע, שלכם יש משג בזה".

הזדעזע הגאון: "לא, לא. אי אפשר שיהיה לנו משג במהותו של הרבי. רק זאת אני יודע, שבכל ערב סוקר הרבי במחשבתו את העולם פלו, ואם הוא רואה שבקצה העולם יש אברך שנתון במצוקה גשמית, הוא תובע מהקדוש-ברוך-הוא שיסיר ממנו את דאגותיו אלה, ומבטיח לקדוש-ברוך-הוא, שאם יספק לו את צרכיו, יפעל האברך גדולות ונצורות ברוחניות..."

נְשִׁיקָה חֲסִידִית

כְּשֶׁהָיָה הַרְבֵּי הַרְי"צ ילד, בְּשָׁנַת תרמ"ד, דָּר אָבִיו, הַרְבֵּי הַרְש"ב, בְּדִירָה בַּת שְׁנֵי חֲדָרִים. חֲדָר אֶחָד שְׁמוֹשׁ כְּחֲדָר הַשְּׁנָה, וּבְחֲדָר הַשְּׁנֵי יָשָׁב וְלָמַד יַחַד עִם הַרְבֵּי הַגְּאוֹן הַחֲסִיד ר' יַעֲקֹב מְרֻדְכִי בְּזָפְלוֹב. שָׁם גַּם עָמְדָה עֲרִיסָתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי. הַרְבֵּי הָיָה יָפֵה תָאֵר וּפְנָיו הָאִירוּ. פְּעַם, תּוֹךְ כְּדֵי הַלְמוּד, מֵאַחַר בְּלִילָה, רָאָה ר' יַעֲקֹב מְרֻדְכִי אֶת הַרְבֵּי יָשׁוּן, וְהִחַל לְדַבֵּר עִם הַרְבֵּי הַרְש"ב עַל כֵּךְ שֶׁמֵּרָאָה וְזִיו הַפְּנִים מוֹכִיחַ עַל טְהַרַת הַמַּחְשָׁבָה וְכוּ'. נִתְעוֹרַר אִזּוֹ רְצוֹן חֲזָק אֲצֵל הַרְבֵּי הַרְש"ב לְהַעֲנִיק נְשִׁיקָה לְבָנוֹ.

וְאִזּוֹ חָלַף בְּמוֹחוֹ רְעִיּוֹן שְׁבָבִית הַמְקַדֵּשׁ הַבִּיאֻו, נוֹסֵף עַל קַרְבָּנוֹת, גַּם כֶּסֶף זָהָב וְכוּ' לְבָדֵק הַבַּיִת, וְהַחְלִיט לְהַחְלִיף אֶת הַנְּשִׁיקָה בְּמֵאֲמַר חֲסִידוֹת. אִזּוֹ כָּתַב אֶת מֵאֲמַר הַחֲסִידוֹת דְּבוּר הַמִּתְחִיל "מָה רַבּוּ מַעֲשָׂיֶךָ".

בְּשָׁנַת תרנ"ב נָתַן אֶת הַכְּתָב לַרְבֵּי בְּמִתְנָה, בְּאֲמָרוֹ: "זוֹ נְשִׁיקָה חֲסִידִית, וּבְמִשְׁךְ הַזְּמַן אֶסְפֵּר לְךָ". בְּשָׁנַת תרנ"ו – סִפֵּר לוֹ אֶת כָּל הַמַּעֲשָׂה.

משניות

אוצרות השם של כבוד קדשת אדמו"ר הרי"צ נ"ע

י' וסוף יצחק • מסכת שבת • פרק א, משניות א, יא

יציאות השבת שמים שהן ארבע בפנים, ושמים שהן ארבע בחוץ. כיצד. העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים, פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית, או שנטל מתוכה והוציא, העני חזר ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני, או שנטל מתוכה והכניס, בעל הבית חזר והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה, או שנתן לתוכה והוציא, שניהם פטורין. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה, או שנתן לתוכה והכניס, שניהם פטורין:

משלשלין את הפסח פתגור עם השכה. ומאחיזין את האור במדורת בית המוקד. ובגבולין כדי שיאחז האור ברבן. רבי יהודה אומר, בפחמין כל שהוא:

יוסף יצחק • מסכת מועד קטן • פרק ג, משניות א, ט

ואלו מגלחין במועד, הבא ממדינת הים, ומבית השבטה, והיוצא מבית האסורים, והמנדה שהתירו לו חכמים, וכן מי שנשאל לחכם והפטר, והנזיר, והמצרע, מטמאתו לטהרתו:

בראשי חדשים, בחנפה ובפורים, מענות ומטפחות, בזה ובזה (אבל) לא מקוננות. נקבר המת, לא מענות ולא מטפחות. איזהו ענוי, שכלן עונות כאחת. קינה, שאחת מדברת וכלן עונות אחריה, שנאמר (ירמיה ט) ולמדנה בנתכם נהי, ואשה רעותה קינה. אבל לעתיד לבוא הוא אומר (ישעיה כה) בלע המות לנצח, ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים וגו':

יוסף יצחק • מסכת סוכה • פרק א, משניות א, יא

סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה, פסולה. רבי יהודה מכשיר. ושאינה גבוהה עשרה טפחים, ושאיין לה שלש דפנות, ושחמתה מרבה מצלתה, פסולה. סכה ישנה, בית שמאי פוסלין, ובית הלל מכשירין. ואיזו היא

סָפָה יִשְׁנָה, כֹּל שֶׁעָשְׂתָה קִדְּם לְחַג שְׁלֹשִׁים יוֹם. אֲבָל אִם עָשְׂתָה לְשֵׁם חַג, אֲפֹלוּ מִתַּחֲלַת הַשָּׁנָה, כְּשֶׁרָה.

הַעוֹשֶׂה סָפְתוּ כְּמִין צְרִיף, אוֹ שֶׁסָּמְכָה לְכַתֵּל, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהּ גֵּג, וְחֻכְמוֹת מְכַשְׁרִין. מִחֻצְלַת קְנִיָּם גְּדוּלָּה, עָשְׂתָה לְשִׁכְבָּהּ, מְקַבְּלַת טְמֵאָה וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ. לְסַכּוֹד, מְסַכְּכִין בָּהּ וְאֵינָה מְקַבְּלַת טְמֵאָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אַחַת קִטְנָה וְאַחַת גְּדוּלָּה, עָשְׂתָה לְשִׁכְבָּהּ, מְקַבְּלַת טְמֵאָה וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ. לְסַכּוֹד, מְסַכְּכִין בָּהּ וְאֵינָה מְקַבְּלַת טְמֵאָה:

יוסף יצחק • מסכת מידות • פרק ד, משניות א, ז

פְּתָחוֹ שֶׁל הַיֶּכֶל, גָּבְהוּ עֲשָׂרִים אַמָּה וְרָחְבוּ עֶשְׂרֵת אַמּוֹת. וְאַרְבַּע דְּלָתוֹת הָיוּ לוֹ, שְׁתַּיִם בְּפָנִים וְשְׁתַּיִם בַּחוּץ, שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל מא), וְשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהַיֶּכֶל וְלִקְדָּשׁ. הַחִיצוֹנוֹת נִפְתָּחוֹת לְתוֹךְ הַפְּתָח לְכַסּוֹת עֲבִיו שֶׁל כְּתֵל, וְהַפְּנִימִיּוֹת נִפְתָּחוֹת לְתוֹךְ הַבַּיִת לְכַסּוֹת אַחַר הַדְּלָתוֹת, שֶׁכֵּל הַבַּיִת טוֹחַ בְּזָהָב, חוּץ מֵאַחַר הַדְּלָתוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּתוֹךְ הַפְּתָח הָיוּ עוֹמְדוֹת, וְכַמּוֹן אֲצִטְרְמִיטָה הָיוּ

וּנְקַפְלוֹת לְאַחֲזִיקוֹן, אֵלֹו שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמִחְצָה, וְאֵלֹו שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמִחְצָה, חֲצִי אַמָּה מְזוּזָה מִכַּאֲן, וְחֲצִי אַמָּה מְזוּזָה מִכַּאֲן, שְׁנַאֲמַר (שם), וּשְׁתֵּים דְּלְתוֹת לְדְלְתוֹת שְׁתֵּים מוּסְבּוֹת דְּלְתוֹת שְׁתֵּים לְדְלְת אַחַת וּשְׁתֵּי דְּלְתוֹת לְאַחֲרָת:

מִהַמְזִרְח לַמְעַרְב מֵאָה אַמָּה, כְּתֹל הָאוֹלָם חֲמִשׁ, וְהָאוֹלָם אַחַת עֶשְׂרֵה, כְּתֹל הַהִיכָל שֵׁשׁ, וְתוֹכוֹ אַרְבַּעִים אַמָּה, אַמָּה טְרַקְסִין, וְעֶשְׂרִים אַמָּה בֵּית קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים, כְּתֹל הַהִיכָל שֵׁשׁ, וְהִתָּא שֵׁשׁ, וְכֹתֹל הַתָּא חֲמִשׁ. מִן הַצָּפוֹן לְדָרוֹם שְׁבַעִים אַמָּה, כְּתֹל הַמְּסָבָה חֲמִשׁ, וְהַמְּסָבָה שְׁלֹשׁ, כְּתֹל הַתָּא חֲמִשׁ, וְהִתָּא שֵׁשׁ, כְּתֹל הַהִיכָל שֵׁשׁ, וְתוֹכוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה, כְּתֹל הַהִיכָל שֵׁשׁ, וְהִתָּא שֵׁשׁ, וְכֹתֹל הַתָּא חֲמִשׁ, וּבֵית הוֹרְדַת הַמַּיִם שְׁלֹשׁ אַמּוֹת וְהַכְּתֹל חֲמִשׁ אַמּוֹת. הָאוֹלָם עוֹדֵף עָלָיו חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִן הַצָּפוֹן, וְחֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִן הַדָּרוֹם, וְהוּא הָיָה נִקְרָא בֵּית הַחֲלִיפּוֹת, שֵׁשֶׁם גּוֹנְזִים אֶת הַסְּפִינָיִם. וְהַהִיכָל צָר מֵאַחֲרָיו, וְרַחֵב מִלְּפָנָיו, וְדוּמָה לְאָרִי, שְׁנַאֲמַר (ישעיה כט) הוּא אַרְיָאֵל אַרְיָאֵל קַרְיַת חֲנָה

דוד, מֶה הָאָרִי צָר מֵאַחֲרָיו וְרָחַב מִלְּפָנָיו, אִף הֵהִיבֵל צָר
מֵאַחֲרָיו וְרָחַב מִלְּפָנָיו:

יוסף יצחק • מסכת יומא • פרק ח, משניות א,

יום הפפורים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה ובסיכה
ובגעילת הסנדל ובתשמיש המטה. והמלך והפלה
ירחצו את פניהם. והחיה תנעול את הסנדל, דברי רבי
אלעזר, וחכמים אוסרין:

האומר אֶחָטָא וְאֶשׁוּב, אֶחָטָא וְאֶשׁוּב, אין מספיקין
בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֶחָטָא וְיוֹם הַפְּפוּרִים מְכַפֵּר, אין
יום הפפורים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׁבִין אָדָם לְמָקוֹם, יום
הַפְּפוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ אין יום
הַפְּפוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׂיִרְצָה אֶת חֵבְרוֹ. אֶת זוֹ דָּרַשׁ רַבִּי
אֱלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה (ויקרא טו) מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהַרְוּ,
עֲבֵרוֹת שְׁבִין אָדָם לְמָקוֹם, יום הַפְּפוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת
שְׁבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ, אין יום הַפְּפוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׂיִרְצָה
אֶת חֵבְרוֹ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי
אַתֶּם מוֹטְהִרִין, וּמִי מוֹטְהַר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שְׁבַשְׂמִים,

שְׁנַאמַר (יחזקאל לו) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים וּמְהַרְתֶּם.
 וְאָמַר (ירמיה יז) מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל יְיָ, מַה מְקוֹנָה מְטַהֵר אֶת
 הַטְּמָאִים, אַף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל:

יוסף יצחק • מסכת פרה • פרק ט, משניות א, ט

צְלוּחִית שְׁנֵפֶל לְתוֹכָהּ מֵיִם כָּל שָׁהֵן, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר,
 יֵזֶה שְׁתֵּי הַזְּיוֹת. וְחֲכָמִים פּוֹסְלִין. יָרַד לְתוֹכָהּ טַל, רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִנְיַחְנָה בַּחֲמָה וְהַטַּל עוֹלָה. וְחֲכָמִים
 פּוֹסְלִין. נִפְּל לְתוֹכָהּ מִשְׁקִין וּמֵי פְרוֹת, יַעֲרָה וְצָרִיד לְנִגְב.
 דִּיּו, קוֹמוֹס, וְקוֹנְנָתוֹם, וְכָל דְּבַר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם, יַעֲרָה
 וְאֵינוֹ צָרִיד לְנִגְב:

אָפֵר כְּשֶׁר שֶׁנִּתְּנוּ עַל גְּבֵי הַמַּיִם שֶׁאֵינָן רְאוּיִן לְקַדְּשׁ,
 מְטַמְּאִין אֶת הַטְּהוֹר לְתַרְוָמָה, בְּיָדָיו וּבְגוּפּוֹ. אֶת הַטְּהוֹר
 לְחֻטָּאת, לֹא בְּיָדָיו וְלֹא בְּגוּפּוֹ:

יוסף יצחק • מסכת שבת • פרק כב, משניות א, ו

חֲבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה, מִצִּילִין הַיְמָנָה מְזוּזַן שְׁלֹשׁ סְעָדוֹת,
 וְאָמַר לְאַחֲרֵיהֶם, בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִסְפְּגוּ.

אין סוֹחֲטִין אֶת הַפְּרוֹת לְהוֹצִיא מֵהֶן מִשְׁקִין, וְאִם יֵצְאוּ
 מֵעֲצָמוֹ, אֲסוּרִין. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם לֹא־כֵלִין, הַיּוֹצֵא
 מֵהֶן מִתֵּר, וְאִם לְמִשְׁקִין, הַיּוֹצֵא מֵהֶן אֲסוּר. חִלּוֹת דְּבִשׁ
 שֶׁרֶסְקוֹן מֵעֵרֵב שֶׁבֶת וַיֵּצְאוּ מֵעֲצָמוֹ, אֲסוּרִים. וְרַבֵּי
 אֱלִיעֶזֶר מֵתִיר:

סָכִין וּמְמִשְׁמֵשִׁין (בְּבָנֵי מַעִים), אֲבָל לֹא מִתַּעֲמְלִין וְלֹא
 מִתְגַּרְדִּין. אִין יוֹרְדִין לְקוֹרְדִימָא, וְאִין עוֹשִׂין אֶפְקָטוּזִין,
 וְאִין מְעַצְבִּין אֶת הַקֶּטֶן, וְאִין מַחְזִירִין אֶת הַשֶּׁבֶר. מִי
 שֶׁנִּפְרָקָה יָדוֹ וְרָגְלוֹ, לֹא יִטְרַפֵּם בְּצוּנָה, אֲבָל רוּחֵץ הוּא
 כְּדַרְכּוֹ, וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא:

יוסף יצחק • מסכת נדרים • פרק ח, משניות א, ז

קוֹנָם יֵין שְׂאֵנֵי טוּעִים הַיּוֹם, אֵינּוּ אֲסוּר אֲלָא עַד שֶׁתַּחֲשֶׁה.
 שֶׁבֶת זו, אֲסוּר בְּכָל הַשֶּׁבֶת, וְשֶׁבֶת שֶׁעֲבָרָה. חֹדֶשׁ זֶה, אֲסוּר
 בְּכָל הַחֹדֶשׁ, וְרֵאשׁ חֹדֶשׁ לְהֵבֵא. שָׁנָה זו, אֲסוּר בְּכָל הַשָּׁנָה,
 וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְעֵתִיד לְבוֹא. שְׁבוּעָה זֶה, אֲסוּר בְּכָל הַשְּׁבוּעָה,
 וְשֶׁבִיעִית שֶׁעֲבָרָה. וְאִם אָמַר יוֹם אֶחָד, שֶׁבֶת אַחַת, חֹדֶשׁ
 אֶחָד, שָׁנָה אַחַת, שְׁבוּעָה אֶחָד, אֲסוּר מִיּוֹם לְיוֹם:

הַאֹמֵר לְחֵבְרוֹ קֹנָם שְׂאֵנִי נִהְגָּה לָךְ אִם אֵין אַתָּה בָּא
 וְנוֹטֵל לְבָנֶיךָ כּוֹר אֶחָד שֶׁל חֲטִיִן וְשְׂתֵי חֲבִיּוֹת שֶׁל יִין, הֲרֵי
 זֶה יָכוֹל לְהַפִּיר אֶת נִדְרוֹ שֶׁלֹּא עַל פִּי חֲכָם, וַיֹּאמֶר לוֹ,
 כָּלוּם אֲמַרְתָּ אֶלָּא מִפְּנֵי כְבוֹדִי זֶהוּ כְבוֹדִי. וְכֵן הַאֹמֵר
 לְחֵבְרוֹ קֹנָם שְׂאֵתָה נִהְגָּה לִּי אִם אֵין אַתָּה בָּא וְנוֹתֵן לְבָנִי
 כּוֹר אֶחָד שֶׁל חֲטִיִן וְשְׂתֵי חֲבִיּוֹת שֶׁל יִין, רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר,
 אֲסוּר עַד שְׂיִתְנוּ. וְחֲכָמִים אֹמְרִים, אִף זֶה יָכוֹל לְהַפִּיר אֶת
 נִדְרוֹ שֶׁלֹּא עַל פִּי חֲכָם, וַיֹּאמֶר לוֹ, הֲרֵי אֲנִי כְּאֵלוֹ (הַתְּקַבְּלֵתִי).
 הֵיוּ מְסַרְבִּין בּוֹ לְשֵׁאת בֵּת אַחֻזְתּוֹ וְאָמַר קֹנָם שְׂהִיא
 נִהְגִּית לִי לְעוֹלָם, וְכֵן הַמְּגַרֵּשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְאָמַר קֹנָם
 אִשְׁתִּי נִהְגִּית לִי לְעוֹלָם, הֲרֵי אֵלּוֹ מִתְּרוֹת לְהַנּוֹת לוֹ שֶׁלֹּא
 נִתְּפוֹן זֶה אֶלָּא לְשׁוּם אִשׁוֹת הִיָּה מְסַרְב בְּחֵבְרוֹ שְׂיֵאכֵל
 אֶצְלוֹ, אָמַר קֹנָם לְבֵיתְךָ שְׂאֵינִי נִכְנָס, טַפַּת צוֹנֵן שְׂאֵינִי
 טוֹעֵם לָךְ, מִתֵּר לְפָנַם לְבֵיתוֹ וְלִשְׂתוֹת מִמֶּנּוּ צוֹנֵן, שֶׁלֹּא
 נִתְּפוֹן זֶה אֶלָּא לְשׁוּם אֲכִילָה וְשְׂתִיָּה:

